1856. N°. 87.

LEEUWARDER COURANT.

DINGSDAG 28 OCTOBER.

BIJ DEZE COURANT WORDT EEN BIJVOEGSEL UITGEGEVEN.

De middenprijzen van de *in- en uitlandsche Tarwe* en *Rogge*, waarnaar de zetting van den prijs van het *Tarwe-*, *Rogge-* en *Zwitserschbrood* wordt geregeld, zijn op de markt van Vrijdag den 24 October 1856 te *Leeuwarden* geweest als volgt:

Van de *Tarwe* per mudde . . . . ƒ 15.75.
Van de *Rogge* per last, voor het *Roggebrood* . . . . . „ 262.00.
Van de *Rogge* per last, voor het *Zwitserschbrood* . . . „ 262.00.

Leeuwarden, den 25 October 1856.
De Commissaris des Konings in de provincie Friesland, VAN PANHUIJS.

PUBLICATIE.

DE **GEDEPUTEERDE STATEN** der provincie *Friesland* brengen, ten vervolge op hunne Publicatie van den 20 dezer, ter kennis der ingezetenen, dat van den 18 tot en met den 24 dezer:

1. 43 runderen in de Provincie aan de besmettelijke longziekte zijn gestorven, als in de gemeenten: Achtkarspelen 1, Baarderadeel 3, Dantumadeel 1, Doniawerstal 3, Hennaarderadeel 9, Idaarderadeel 1, Leeuwarderadeel 1, Rauwerderhem 2, Tietjerksteradeel 1, Utingeradeel 3, Wonseradeel 6, Workum 1 en Wijmbritseradeel 11, en 70 door die ziekte aangetaste runderen, voor rekening der eigenaars, zijn afgemaakt, als in de gemeenten: Baarderadeel 4, het Bildt 1, Doniawerstal 7, Franeker 4, Franekeradeel 2, Haskerland 2, Hennaarderadeel 9, Idaarderadeel 6, Leeuwarderadeel 4, Menaldumadeel 2, Rauwerderhem 2, Sneek 2, Tietjerksteradeel 1, Utingeradeel 2, Wonseradeel 10, Wijmbritseradeel 11 en IJlst 1, bedragende daardoor het totaal der gevallen sedert den 1 Januarij dezes jaars 4526;
2. de besmettelijke longziekte zich heeft geopenbaard onder de runderen van de veehouders: Liebe Jakobs de Vries, te Twijzel; Meinte Hendriks Schuurmans, te Schillaard; Louw Hendriks Palsma, te Oosterlittens; Laas Jacobs Bonnema en Albert Klazes Brandenburg, beide te Oosterwierum; Jan Everts Heeg, te Jorwerd; Klaas Haijes de Roos, te Weidum; Jan Gerbens Smijnga, te Goïngarijp; Auke Hommes van der Hoek, te Broek; Obe Jans IJpma en de Weduwe Floris Herkes Wiersma, beide te Franeker; Herre Ruurds Heerema, te Tzum; Anne Annes Hettema en Rein Watzes Andela, beide te Wommels; Tjebbe Durks Hiemstra en Gerrit Harmens Abma, beide te Cubaard; Reinder Folkerts Rispens, te Edens; Woppe Wopkes de Gavere, te Oosterend; Willem Hanses Ferwerda, te Baijum; de Weduwe Klaas Jacobs Tuinstra, te Welsrijp; Jelle Aukes Sijtema, te Wartena; de Weduwe Wijbe Nestra, te Grouw; Taeke Kornelis Bloemhof en Rinze Teijes Teitsma, beide te Wirdum; Dirk Reins van der Weide en Gerben Pieters Doting, beide te Lekkum; Klaas Bouwes Ringnalda, te Huizum; IJble Oebles Hovinga, te Marssum; Jentje Lieuwes Tamminga, te Boxum; Sipke B. Zwierstra, te Poppingawier; de Weduwe Hoite H. Hanema en de Weduwe Jacob R. Buitenveldt, beide te Rauwerd; Sijbren Hijltjes Wiarda, te Sneek; de Weduwe Sijtze Jacobs Osinga, te Tietjerk; Watze Tjitzes Dijkema, te Nes (Utingeradeel); Johan Freerks Weerstra, te Engwier; Siebe Scheltes Elgersma, te Arum; Feike Jans Jorna, te Makkum; Tjerk P. Kuipers, te Burgwerd; Jelger Sijtzes Dijkstra, te Ferwoude; Taeke Cornelis Ettema, te Oldeclooster; Klaas Gerrits de Boer, te Tjerkwerd; Abe Sijmons Aukema, te Burgwerd; Sijbren Djurres Reitsma, te Exmorra; Durk van der Werf, te Workum; Johannes Tjirks Douma, te Tjalhuizum; Sijmen Jans Rienstra, te Goënga, en Hille Sjoerds Lanting, te IJlst;
3. gezond zijn verklaard de runderen van de veehouders: Dirk Harmens Feenstra, te Rijperkerk; Bauke J. Buwalda, te Burgwerd; Hessel Jackles Tacoma, te Witmarsum; IJsbrand C. de Haas, te Schettens; Frans H. Poelsma, te Oldeclooster; de Weduwe Jelmer Joukes Miedema en Sijbren Aans Andringa, te Cornjum; Frans Pijlgers Koopmans, te Wirdum; Abele Siebes van der Wal, te Gerkesklooster; Wiebe Douwes Riegstra, te Abbega; Jorrit Fokkes van der Meer, te Nijland; de Weduwe Jetse Ales Jetsinga, te Idsega; Jan Riemers Riemersma, onder Menaldum; Douwe Douwes Douma, te Oenkerk; Sjerp Johannes Wierda, te Tjerkgaast; Pieter Sjirks Jouwsma en Rients Ages Agesma, beide te Wommels; Douwe Taekes Soepboer, te Hantum, en Ale Sikkes Keldijk, te Grouw.

Leeuwarden, den 27 October 1856.
De Gedeputeerde Staten voornoemd, VAN PANHUIJS, *Voorzitter*.
A. VAN DER LAAN, *Griffier*.

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *Leeuwarden*,

gelet op de resolutie van den Heer Staatsraad Gouverneur dezer Provincie van den 14 September 1833, no. 173/9551, houdende mededeeling van eene vastgestelde Instructie, betreffende het werk der opmaking van suppletoire registers en kohieren voor de belasting op het Personeel,

herinneren bij deze, de daarbij belanghebbende Ingezetenen aan de bepalingen bij art. 27 en 42 der Wet op het Personeel van den 29 Maart 1833 (*Staatsbl.* no. 4), betrekkelijk de, naar tijdsgelang te voldoene belasting, en de deswege in te dienen aangifte, en wel:

1. Van perceelen die op den 15 Mei jl. niet in gebruik waren, of ook van woonhuizen, op hetzelfde tijdstip, enkel en op den voet bij de laatste zinsnede van art. 26 § 2 der Wet bepaald, door eenen huisbewaarder bewoond zijnde, gedurende den loop van het dienstjaar weder in gebruik zijn genomen of van mobilair voorzien geworden.
2. Van zoodanige perceelen die door de belastingschuldigen zijn verlaten, met wegvoering van alle roerende goederen hoe ook genaamd, en zonder achterlating van eenen huisbewaarder of van andere personen in hunne dienst, met in het oog houden evenwel van hetgeen, ten dien aanzien bij § 2 is opgemaakt.
3. En eindelijk van de uitbreiding, vermeerdering, verwisseling of het aanschaffen van belasting-voorwerpen bij § 1 en 2 van het gezegde art. vermeld, en wat hiertoe meer kan worden gebragt, zoo als een en ander bij dat art. van § 1 tot en met § 9 breeder is omschreven.

Tevens worden de belanghebbenden verwittigd, dat de nadere aangifte zal moeten worden ingediend, op de boete bij art 35 en 39 der gezegde Wet vastgesteld in voege als bij art. 30 is voorgeschreven, zullende men daarvoor een billet ter invulling bij den Heer Ontvanger kunnen bekomen.

En zal deze op de gebruikelijke wijze worden afgekondigd.

Leeuwarden, den 25 October 1856.
Burgemeester en Wethouders voornoemd, J. H. BEUCKER ANDREÆ.
De Secretaris, M. S. DE WAL.

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *Leeuwarden*,

gelet op de resolutie van den Heer Staatsraad Gouverneur dezer Provincie van den 28 December 1844, no. 79/743, betrekkelijk de formaliteiten door de belanghebbenden in acht te nemen, tot bekoming van vrijdom van grondbelasting, wegens gebouwen, nieuw gesticht, vernieuwd, vergroot of uitgebreid wordende,

herinneren bij deze de daarbij belanghebbende Ingezetenen aan de bepalingen van art. 7 der Wet van 24 April 1843 (*Staatsblad* no. 14), naar luid van welke, [illegible], nieuw gesticht, vernieuwd, vergroot of uitgebreid wordende, [illegible] in gebruik stelling dier perceelen, of nadat dezelve voor het eerst geheel of ten deele worden betrokken, bij Heeren Zetters der directe belastingen ter Secretarie dezer Gemeente, aangifte moet worden gedaan.

Wordende tevens de belanghebbenden opmerkzaam gemaakt, op de slotbepalingen van het aangehaalde wets-artikel, volgens hetwelk de belastingschuldigen, bij nalatigheid hiervan, wegens die gebouwen, hunne aanspraak op de vrijdommen bij de Wet van den 8 Maart 1828 (*Staatsblad* no. 8) toegekend, zullen hebben verbeurd.

En zal deze op de gebruikelijke wijze worden afgekondigd.

Leeuwarden, den 25 October 1856.
Burgemeester en Wethouders voornoemd, J. H. BEUCKER ANDREÆ.
De Secretaris, M. S. DE WAL.

BEKENDMAKING.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *Leeuwarden* brengen ter kennis van de Ingezetenen, dat ter Secretarie dezer Gemeente, verkrijgbaar is gesteld, een besluit tot Tolheffing en de verordening regelende de invordering daarvan, op den Kunstweg van Hijum naar Leeuwarden, tegen betaling van tien Cents.

Leeuwarden, den 25 October 1856.
Burgemeester en Wethouders voornoemd, J. H. BEUCKER ANDREÆ.
De Secretaris, M. S. DE WAL.

MADRID, 24 October.

De Regering heeft bevel gegeven, dat aan alle Spanjaarden, die wegens staatkundige redenen uitgeweken zijn, met inbegrip der Carlisten die de tegenwoordige Regering willen erkennen, paspoorten zouden worden verleend om naar Spanje terug te kunnen keeren. — De Regering zal weldra de Cortes bijeenroepen. — Betreffende de duurte der levensmiddelen zijn door haar voortreffelijke maatregelen genomen.

Volgens een alhier loopend gerucht zou de maarschalk Narvaez vervangen worden door den markies de Villuma. Althans moet er reeds een geschil bestaan hebben tusschen de Koningin en den eersten minister. De oorzaak daarvan moet hoofdzakelijk in de wet op den verkoop der geestelijke goederen gelegen zijn. Men beweert namelijk, dat de Koningin met de intrekking dier wet alleen niet te vreden is geweest, maar daaraan zelfs eene terugwerkende kracht heeft willen geven. Hoewel deze zaak, naar het schijnt, voor den oogenblik geen verdere gevolgen zal hebben, bestaat alle vrees, dat èn Koningin èn Koning-gemaal hunne denkbeelden op dit punt niet gemakkelijk zullen opgeven.

WEENEN, 22 October.

Het berigt wordt bevestigd, dat van de zijde der oostenrijksche Regering op de dringende uitnoodiging van Frankrijk, ter ontruiming van de Donau-vorstendommen, op eene ernstige wijze is geantwoord, dat de nog voortdurende bezetting dezer landschappen regtmatig is; dat het uitstel der ontruiming door Oostenrijk met de Porte en ook met Engeland is beraamd, en dat, in elk geval, zoolang Griekenland door troepen van de westersche Mogendheden bezet blijft, tegen de tijdelijke bezetting der Donau-vorstendommen door Oostenrijkers geene gegronde bedenking kan worden ingebragt.

Naar men verneemt heeft Engeland zich volkomen vereenigd met Oostenrijks zienswijze ter zake van den afstand der stad Bolgrad. De engelsche Regering beschouwt dien afstand als volstrekt noodzakelijk, wanneer het doel dat men zich met de bessarabische grensregelen voorstelt volkomen zal worden bereikt, en welk doel hoofdzakelijk daarin bestaat, dat Rusland door deze regeling zal worden belet heer en meester van de Kilia-monding te worden, en invloed uit te oefenen op de Donau-vaart tusschen Tultscha en Isaktschi.

Vorst Petrulla, de napolitaansche gezant, heeft aan graaf v. Buol eene nota overhandigd, die als antwoord op de vertoogen van den heer v. Martini wordt beschouwd. De Regering van Napels is Oostenrijk erkentelijk voor zijne bemoeijingen om eene minnelijke schikking tot stand te brengen, doch betreurt het de voorstellen niet te kunnen goedkeuren, wier aanneming door Oostenrijk als grondslag zijner bemiddeling wordt aanbevolen. Tegenover de eischen der westersche Mogendheden, zegt Napels, ware de minste toegeeflijkheid gelijk te stellen met een afstand van de regten, wier verdediging aan Koning Ferdinand, even goed als aan alle overige souvereinen van Europa, tot taak en pligt gesteld is.

Van den 25sten. De gezanten der westersche Mogendheden hebben aan het napelsche Kabinet hunne terugroeping aangekondigd.

BERN, 24 October.

Tengevolge van diplomatieke onderhandelingen met Pruisen, over de invrijheidstelling van de royalistische gevangenen te Neufchatel, heeft de Bondsraad zich geneigd betoond eene amnestie aan de nationale vergadering voor te stellen, op voorwaarde, dat Pruisen de onafhankelijkheid van Neufchatel erkenne. De Bondsraad wendt pogingen aan, om op het congres te Parijs vertegenwoordigd te worden.

— In den nacht van 15 op 16 dezer is te Neufchatel eene nieuwe poging tot rustverstoring gedaan. In de omstreken der stad werden geweerschoten vernomen; in het gewelf der gevangenis was kruid nedergelegd dat ontplofte. Eene premie van 50 fr. is uitgeloofd voor dengene die aanwijzingen omtrent het gebeurde geeft.

PARIJS, 24 October.

De *Moniteur* deelt een rapport mede van den maarschalk Vaillant aan den Keizer over de organisatie van het leger van het Oosten, welk document een gedetailleerd verslag geeft van de strijdmagt en de middelen, waarover dit leger te beschikken had. Daaruit blijkt onder anderen, dat het gezamenlijk aantal manschappen van het staande leger, dat gedurende den oorlog naar het Oosten vervoerd is, 309,268 bedroeg, en dat het in het geheel een verlies heeft geleden van 69,229 man. Onder het eerste getal zijn echter ook begrepen die militairen, welke, hetzij met verlof of wegens ziekte, gedurende den oorlog uit het Oosten naar Frankrijk vertrokken waren en daarna daarheen teruggekeerd zijn, zoodat zij meer dan eens naar het tooneel des oorlogs zijn vervoerd.

Hetzelfde blad bevat een artikel, waarin geklaagd wordt over de taal, die de engelsche dagbladpers voert, en houdende verklaring, dat al de hevige artikelen in de britsche bladen slechts het verspreiden van laster ten doel hebben, met het geheime en laakbare oogmerk om tweedragt te stoken tusschen twee natiën, wier verbond, dat ze vereenigt, door den wereldvrede is gewaarborgd. Door het officiële orgaan wordt een beroep gedaan op de engelsche loyauteit.

— Ook Frankrijk schijnt, ten wille van Engeland en Oostenrijk, welke op dit punt zoo zonderling eenstemmig blijken te zijn, de zaak der vereeniging van de Donau-Vorstendommen opgegeven te hebben. Men voegt hierbij, dat de engelsche Regering de hervatting van het congres te Parijs eerder schijnt te vertragen dan te bespoedigen, ofschoon het algemeen belang vordert dat een aantal gewigtige vraagstukken aldaar voor goed beslist worde.

— Volgens berigten uit Konstantinopel heeft de Porte aan de gezanten der vreemde Mogendheden het ontwerp-firman medegedeeld tot het bijeenroepen der speciale divans voor de Donau-vorstendommen, volgens de bepalingen van het vredestractaat. De gezanten zouden weldra bijeenkomen, om over dit ontwerp te beraadslagen. Tot dusver bleek het niet, dat tegen het ontwerp veel bezwaren bestonden. De wenschen der bevolking zouden in de commissie overwogen, en daarna in den divan behandeld en vastgesteld worden, ten einde kenbaar te worden gemaakt aan de commissien, samengesteld uit de vertegenwoordigers der Mogendheden, welke het parijsche verdrag hebben onderteekend.

Het *Journal de Constantinople* en de *Presse d'Orient* houden het er voor, dat de moeijelijkheden betreffende Bolgrad en het Slangen-eiland zijn opgeheven.

— Een schrijven uit Napels van den 15 dezer, door een der dagbladen medegedeeld, meldt, dat Koning Ferdinand zich toen nog te Gaëta bevond; hij had de fortificatie-werken dier stad niet doen versterken noch eenige aanstalten tot afwering van een buitenlandschen vijand gemaakt, maar alleen binnen 's lands hier en daar maatregelen tot handhaving der openbare orde voor het mogelijke geval van volksbewegingen genomen, terwijl hij, naar verzekerd werd, bevel had gegeven om de vloot, die deels te Napels, deels te Palermo en deels te Castellamare ligt, te ontwapenen, zoo als op dezen tijd des jaars in den regel geschiedt.

— Naar men verneemt is de Regering van Napels niet de eenige, bij welke de westersche Mogendheden hare interventie bezigen. Volgens de jongste tijdingen van Haïti hebben de consuls van Frankrijk en Engeland gezamenlijk en in naam hunner respective Regeringen, aan den minister van Keizer Faustinus I eene nota ingediend, houdende nieuwe raadgevingen om Keizer Faustinus I te bewegen een definitieven vrede met de Dominikaansche republiek te sluiten en de onafhankelijkheid van dien staat te erkennen.

Van den 25sten. De *Moniteur* deelt heden mede, dat de fransche gezant te Napels berigt heeft, hoe hij den 21 dezer het afbreken der diplomatieke betrekkingen met Napels heeft aangekondigd; dat de fransche vloot te Toulon en de engelsche te Malta blijven zal, en dat slechts enkele oorlogsbodems naar Napels zullen stevenen om te vernemen of de landgenooten ook bescherming behoeven.

— Van Malta wordt van den 18 October gemeldt, dat de admiraal Dundas aldaar van Ajaccio is aangekomen. — Het fransche eskader lag nog steeds te Toulon.

LONDEN, 24 October.

Nopens de napelsche aangelegenheid is niets nieuws bekend geworden. Alleen wordt gezegd, dat de engelsche gezant te Napels aan Koning Ferdinand twee uren bedenktijd heeft gelaten op zijne laatste voorstellen. De bijvoeging, dat de Koning zijne oorlogsschepen laat ontwapenen, schijnt evenwel eenen vredelievenden afloop te voorspellen.

Daarentegen zou het napelsche Kabinet, volgens de *Morning Post*, aan de engelsche en fransche Regeringen verzocht hebben om haren respectieve gezanten niet terug te roepen, met de verklaring, dat de Koning tot concessien bereid was. Men verzekert, dat de oostenrijksche Regering tot dit besluit aanleiding gegeven heeft. — Men zegt, dat Rusland, volgens een te Parijs verspreid zijnde gerucht, zijne tusschenkomst in het napelsche geschil zou hebben aangeboden.

— De jongst ontvang en dagbladen van New-York, loopende tot den 11 dezer, zijn meerendeels gevuld met berigten en beschouwingen betrekkelijk der aanstaande verkiezing van eenen president der Unie. Voor alsnog stond de kans het beste voor den heer Fremont, den candidaat der republikeinsche partij, die hare voorname sterkte in de noordelijke Staten der Unie heeft en de uitbreiding der slavernij bestrijdt. In dertien van de Staten der Unie schijnt de meerderheid voor den heer Fremont, in tien voor den heer Buchanan en in vier voor den heer Fillmore gestemd te zijn; zoodat de einduitslag vooral van de verdere houding der aanhangers van den laatstgenoemden candidaat zou afhangen.

— Volgens berigt uit Malta zijn daar en op het eiland Gozo den 12 dezer, ten twee ure in den nacht, zulke hevige en langdurige schokken van aardbeving gevoeld, dat zelfs de oudste inwoners die nooit in zoodanige mate bijgewoond hebben. De ontsteltenis was dan ook algemeen. In de stad la Valette bleef naauwelijks één huis geheel onbeschadigd en gedurende de aardbeving week de zee twee en een halven voet terug. Meer binnenwaarts, te Civita Vecchia, hebben al de kerken, de kloosters en het hospitaal veel schade geleden. (zie *telegraaf*).

— De telegrafische verbinding tusschen St. Johns in New-Foundland en Kaap Breton is reeds in werking en binnen kort zoude ook de linie van laatstgenoemde plaats naar New-York voltooid zijn, zoodat thans welligt reeds van St-Johns naar de Vereenigde Staten getelegrafeerd wordt.

BERLIJN, 23 October.

Reeds sedert langen tijd hebben de dagbladen het berigt gegeven, dat het Pruisische ministerie van finantien een maatregel beraamt tot verbetering van den staat der ambtenaren, wier jaarwedden tot in den middelbaren stand toe, wegens de veranderde geldswaarde en de duurte der levensmiddelen naauwelijks toereikend zijn om een kommerlijk bestaan te verzekeren. Deze tijding komt waarschijnlijk voor, daar de Kamers reeds de noodzakelijkheid van den maatregel erkend, vele anderen Duitsche Staten dien reeds ingevoerd hebben, en men niet aannemen kan, dat men in Pruisen achterblijven zal met de verbetering van het lot van eenen stand, die een zoo wezenlijken steun van den Staat uitmaakt.

LUXEMBURG, 21 October.

De Wetgevende Kamer heeft, bij een zeer ernstig adres, met algemeene stemmen, in antwoord op de aanspraak van den Prins Stedehouder, als 't ware geprotesteerd tegen eene wijziging der constitutionele vrijheden, en daarbij verklaard, dat de duitsche Bondsvergadering ook in Luxemburg kan dulden, 't welk in Limburg van hare zijde niet wordt bemoeilijkt. (zie *telegraaf*.)

BRUSSEL, 23 October.

De inquisiteur-generaal van den Heiligen Apostolischen Stoel, bijzonder belast met de zorg te waken tegen de ketterschen verdorvenheid, heeft „bij algemeen edikt van het Heilig Officie," en overeenkomstig de aan dat officie opgelegde, aan pater Arivaldi overgedragen taak, om het katholijke geloof („zonder hetwelk, zoo als de apostel st. Paulus aan de joden heeft geschreven, het onmogelijk is welbehagen te vinden bij God") zuiver en vrij van allen „ketterschen smet" te bewaren, — naar aanleiding van de opgedane ondervinding, dat velen uit kwaadwilligheid, ongehoorzaamheid of onwetendheid, verzuimen aan het Heilig Officie kenbaar te maken de misdrijven tot wier kennisneming het bevoegd is, en willende voorkomen de schromelijke gevolgen die daaruit ontstaan voor de goede zeden niet alleen, maar meer bepaald voor het katholijke geloof, krachtens de heilige gehoorzaamheid en op de straffe van excommunicatie *di tata sentenza*, — bevel gegeven aan allen en een iegelijk, van welken stand, rang, betrekking of waardigheid ook, geestelijken of leeken, om binnen eene maand nadat de feiten ter hunner kennis zullen zijn gekomen, aan hem (inquisiteur-generaal), aan zijne vikarissen en andere onderhoorigen enz., mede te deelen de namen van dezulken, waarvan het hun bekend is, was of zal worden, dat zij verrigten of bedrijven handelingen, of toegedaan zijn of bevorderen meeningen en leerstellingen, alles in strijd met de leer van het katholicismus en der ketterij gunstig. De opgave der feiten, van welke kennisgeving wordt begeerd, is zeer lang, en wordt door eene bedreiging en waarschuwing gevolgd.

's GRAVENHAGE, 25 October.

Naar men verneemt wordt Z. M. de Koning in de laatste dagen dezer maand van het Loo in de residentie terugverwacht.

— De leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal zijn ter hervatting der werkzaamheden opgeroepen tegen 10 November e. k. des namiddags ten 2 ure.

— Naar men verneemt is Z. K. H. Prins Frederik, bij gelegenheid van de krooningsfeesten te Moskou met onbeschrijfelijke eerbewijzingen en de meest uitstekende oplettendheden van wege Z. M. den Keizer aller Russen ontvangen, zoo zelfs, dat Z. K. H. door den Keizer, uit de menigte van Vorsten aldaar aanwezig, werd gedesigneerd als de generalissimus, aan wien men de rapporten bij de groote parade van 80,000 man moest overhandigen. Z. K. H. is wijders door den Keizer met het grootkruis der orde van de St. Wladimir beschonken. De Prins heeft den luister van zijn doorluchtig Stamhuis, zoo wel als de waardigheid der natie, ook daar, te midden van de schitterende pracht van de Morny, Granville, Esterhazy en anderen, waardiglijk gehandhaafd, met vorstelijke vrijgevigheid en onbekrompen mildheid rijke geschenken aan verschillende grootwaardigheidbekleeders en hoofd-officieren doen overhandigen, en is ook zijn gevolg indachtig geweest. Onder anderen is de schout-bij-nacht 't Hoofd door Z. K. H. begiftigd met eene onschatbare rijke pendule van malachiet, terwijl de bemanning van Z. M. stoomkorvet *Prinses Amalia* 2500 gulden en de gezagvoerder van dien bodem een gouden cylinder horlogie van Z. K. H. bekomen heeft.

— Heden is het stoffelijk overschot van den zoo hooggeachten volksdichter Tollens te Rijswijk ter aarde besteld, in het bijzijn eener talrijke schare zijner verwanten en vrienden en van een aantal personen, die, belangstellende in de vaderlandsche letterkunde, ook van elders waren gekomen om den ontslapene de laatste eere te bewijzen. De heeren S. J. van den Bergh, Moltzer, Benninck Jansonius, Withuis en Klein hebben bij deze treurige plegtigheid der menigte op eene zoo gepaste als indrukwekkende wijze toegesproken.

LEEUWARDEN, 27 October.

(Het Bijvoegsel, behoorende bij deze Courant, bevat: 1°. Het plan der 231ste Staats-loterij; 2°. Kort verslag der vergaderingen van den Gemeente-raad van Leeuwarden van donderdag en zaturdag jl., 3°. Vervolg en slot der staatsbegrooting voor 1857.)

[illegible] wij vernemen, moet het ingestelde voorloopig onderzoek reeds aan den [illegible], dat de vier personen, wier arrestatie in den nacht van dingsdag op woensdag jl. wij in ons vorig no. melden, de daders zijn van eenen diefstal van eenige kleedingstukken en daarvoor bestemde stoffen, denzelfden nacht door middel van braak gepleegd bij eenen landbouwer onder Cornjum.

— Volgens art. 64 der provinciale wet, wordt dingsdag den 4 November e. k. de wintervergadering der Staten van de onderscheidene provincien geopend.

— Volgens de verslagen van Ged. Staten, aan de verschillende Prov. Staten, werden er in 1855 in het geheele Rijk gevonden, wat het lager onderwijs betreft, 3416 scholen, van welke 2482 openbare, 264 bijzondere van de 1ste kl. en 670 bijzondere van de 2de kl. Op de openbare scholen waren 191,442 jongens en 136,944 meisjes, te zamen 328,386 leerlingen, zijnde een tiende deel der geheele bevolking. Op de bijzondere scholen der 1ste kl. waren 21.306 jongens en 20,766 meisjes, te zamen 42,082 leerlingen. Op de bijzondere scholen der 2de kl. waren 21,296 jongens en 20,174 meisjes, te zamen 41,470 leerlingen. Het totaal getal leerlingen op alle scholen bedroeg dus 411,938, zijnde een achtste deel van de bevolking. Naardien gerekend kan worden, dat het een zesde deel der bevolking bestaat tusschen 5 en 12 jaren, dan maakte het een vier en twintigste deel der bevolking, zijnde 135,000 kinderen, in 1855 geen gebruik noch van het openbaar, noch van het bijzonder onderwijs. — Wanneer men nu nog verder hierbij in aanmerking neemt, dat onder het getal schoolgaande nog wel 20,000 zijn, die boven de 12 jaren gebruik van het onderwijs maakten, dan wordt de verhouding nog ongunstiger.

— Bij de dezer dagen te Franeker plaats gehad hebbende herstemming is de heer M. Sannes, met 51 van de 96 uitgebragte stemmen, benoemd tot lid van den Gemeente raad aldaar.

— Bij Koninklijk besluit is aan de cipiers van de burgelijke en militaire huizen van verzekering in de hoofdplaatsen der provincien; aan den cipier en het arresten provoosthuis te Haarlem en aan den cipier van het huis van arrest en justitie te Assen de titel van directeur toegekend.

— Dezer dagen heeft de minister van justitie de instructien vastgesteld voor de dienaren van politie, als rijks-veldwachters, en tevens instructien voor de gemeentelijke veldwachters, bosch-wachters, fortificatie-opzigters, brievengaarders, conducteurs op stoombooten en dergelijke beambten, als welke, buiten de geregtsdienaren, jagtopzieners en dienaren van politie, commissien als veldwachters erlangen.

— Het gevraagde gevoelen van den minister van binnenlandsche zaken, betreffende de vraag: of, en in hoever minderjarigen in den hoofdelijken omslag kunnen aangeslagen worden, is, dat, hoewel ingevolge art. 78 van het burg. wetboek, minderjarige kinderen beschouwd moeten worden hun wettig domicilie te hebben in de gemeente, alwaar hun voogd woont, zij, voor zoo ver zij niet ook hun werkelijk verblijf aldaar hebben, niet in den hoofdelijken omslag kunnen worden aangeslagen, daar in art. 245 der gemeente-wet het aanslaan in den hoofdelijken omslag niet van het wettig domicilie, maar van het werkelijk verblijf in de gemeente afhankelijk gemaakt is.

— Eene commissie uit de Rekenkamer heeft, als daartoe gecommiteerd, den 17 dezer eene buitengewone groote verbranding gehouden van te vernietigen obligatiën. Een en ander bedroeg de waarde van ƒ 31,825,600.

— Uit Christiania wordt van den 10 dezer berigt: „Reeds in de eerste week van deze maand zijn de eerste voorboden van den winter in het Scandinavische vasteland waargenomen, en sneeuw en vorst hebben de ingezetenen voor en in den oogst schrikkelijk overrompeld, daar het grootste gedeelte van de veldvruchten nog onrijp en ongemaaid staat. Van alle kanten hoort men deswege jammerklagten. In den nacht van den 7 dezer had men aan den Dram 2 à 3° koude, welke het onrijpe koren welligt den dood veroorzaakt heeft. In de bergdalen viel sneeuw in plaats van regen, en volgens berigt van eenen reiziger, lag in Numedal een halve el diepe sneeuw, waaruit de korenhalmen uitstaken. Ook het noorderlicht komt dit jaar te vroeg bij ons. In den nacht van den 26 September verscheen zij sterk in het N. N. W.

Kampen, 21 October. Alhier zal weldra een vijfde predikant beroepen kunnen worden, en wel hoofdzakelijk ten behoeve van het instuctie-bataljon; daarom heeft de minister voor de zaken der herv. eeredienst de som van ƒ 400 en die van oorlog eene gelijke som toegestaan, zoodat het tractement te zamen zal bedragen ƒ 800. De andere heeren predikanten hebben ieder ƒ 1600.

— Bij de hervormde gemeente te Rinsumageest en Sijbrandahuis is beroepen de weleerw. zeer gel. heer J. H. Guldenarm, predikant te Engwierum.

— Door stemgeregtigden en collatoren van Wester- en Heiligerlee is een achttal opgemaakt, ter vervulling der vacante predikantsplaats aldaar; daarop komen o. a. voor dd. P. Boeles jr., te Pingjum; J. A. Viëtor, te Dantumawoude, en A. Zuidema, te Schraard.

Aangenomen: Het beroep te Doesborgh, door ds. W. C. E. Koch, pred. te Heinenoord; te Vaassen, door ds. J. P. Nonhebel, pred. te Heemse, en te Hemelum, door den cand. M. van Heijningen Nanninga.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

WEENEN, 27 October.

De *Oesterr. Corresp.* verklaart, dat de beweringen geheel ongegrond zijn van de parijsche dagbladen, als zoude Turkije geprotesteerd hebben tegen de bezetting der Donau-vorstendommen door Oostenrijk en het terug trekken dier troepen geëischt hebben.

MARSEILLE, 27 October.

Volgens alhier aangebragte berigten heeft er op de eilanden Malta en Rhodus, zoomede in Egypte eene vreeselijke aardbeving plaats gehad.

LUXEMBURG, 27 October.

Door de Wetgevende Kamer is, na eene discussie gedurende twee dagen, het ontwerp-adres op de troonrede, met 31 tegen 15 stemmen aangenomen, ondanks de pogingen van de ministers om de discussie betrekkelijk de zinsnede der wijziging van de constitutie tot na een nader onderzoek uit te stellen.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, 27 October.

Nederland W. Schuld	$2\frac{1}{2}$	pCt.	$61\frac{3}{4}$	Rusland Obl. H. & C°	$\frac{1793}{1816}$	5	pCt.	$102\frac{3}{8}$
Dito Dito	3	„	$73\frac{11}{16}$	Dito „ Dito	$\frac{1828}{1829}$	5	„	$101\frac{1}{2}$
Dito Dito	4	„	$92\frac{13}{16}$	Dito „ Dito		$4\frac{1}{2}$	„	
Dito Amort. Sijnd.	$3\frac{1}{2}$	„		Dito „ Dito		4	„	83
Dito Hand.-Maats.	$4\frac{1}{2}$	„		Dito „ S. & C°.		4	„	
Spanje Obligatien	$1\frac{1}{4}$	„	$23\frac{5}{16}$	Oostenrijk Metalliek		5	„	$72\frac{9}{16}$
Dito Dito	3	„	$41\frac{5}{8}$	Dito Nationale		5	„	$74\frac{3}{16}$
Dito Binnenl. 6/m.	3	„	$37\frac{3}{8}$	Dito bet. Amst.		5	„	$82\frac{1}{16}$
Portugal Obligatien	3	„	$43\frac{1}{4}$	Dito		$2\frac{1}{2}$	„	$37\frac{11}{16}$

Nieuwe 5 pCt. Russen bij S. & Co. 5de serie $92\frac{1}{4}$, 6de serie $94\frac{1}{16}$.

WEENEN, 27 October. Metalliek 5 pCt. $81\frac{1}{4}$. Dito Nationale 5 pCt. 88. — Wissel op Londen 10.21. — Zilver 8.

LONDEN, 27 October. Consols $92\frac{3}{8}$.

PARIJS, 27 October. Rente 3 pCt. 66.20.

LONDEN, 27 October. Bij een matigen aanvoer van granen, was Tarwe zeer flaauw en Haver 1 / lager. — Boter (friesche) 122/, (groninger) 96/.

AMSTERDAM, 27 October. Granen flaauw. — Koolzaad op 9 vat in October $86\frac{1}{2}$ p. v. — Raapolie, vliegend ƒ 52, op November ƒ $51\frac{1}{4}$. Lijnolie, vliegend ƒ 48, op November ƒ 48, op December ƒ $43\frac{1}{4}$.

LEEUWARDEN, 24 October. Boter ƒ 49.50. Aanv. 881 $\frac{1}{1}$, 214 $\frac{1}{2}$, 57 $\frac{1}{16}$ vat. Kaas - 29 à ƒ 35. Aanv. 8301 Ned. ponden.

GRONINGEN, 24 October. Tarwe ƒ 12, Rogge en Boekweit ƒ 6, Garst ƒ $7\frac{1}{2}$ en Voerhaver ƒ 3 lager, grove Gort stil. — In Zaden niets omgegaan.

31 OCTOBER

VERGADERING van de Leden en Begunstigers der onderscheidene Protestantsche Genootschappen met hunne Vrouwen, te Leeuwarden te houden op den **gedenkdag der Kerkhervorming**, Vrijdag den 31 October e. k., des avonds ten $7\frac{1}{2}$ ure, in de Groote Zaal van den Heer W. van der Wielen. De **redevoering** zal gehouden worden door den WelEerw. Zeer Gel. Heer Dr. M. van Staveren, Predikant te Leeuwarden; daarna zal nog naar tijds gelegenheid eene bijdrage volgen.

De Leden en Begunstigers buiten de stad worden uitgenoodigd, om, zooveel hun de gelegenheid dit toelaat, deze zamenkomst bij te wonen.

De Directie der Vereeniging: „[illegible]” verzoekt vriendelijk de **prijzen** voor hare Loterij bestemd te willen inzenden vóór den laatsten November, ten huize van Mejufvrouw BOLMAN, bij de Amelandspijp.

Bereids zijn ontvangen van Hare Majesteit de Koningin twee prachtige moderateur Lampen.

INRIGTING
TOT HET EXAMINEREN VAN VARENSLIEDEN,
TE *HARLINGEN.*

De COMMISSIE belast met het bestuur van bovengenoemde inrigting geeft aan belanghebbenden te kennen, dat door haar eene zitting zal worden gehouden op Zaturdag 15 November e. k., 's morgens ten 9 uur, in een der localen van het Raadhuis.

Zij noodigt mitsdien alle Zeelieden uit, welke mogten verlangen van die gelegenheid gebruik te maken, tot het afleggen van **examen** als **Stuurman**, zich vóór of op den 7 November, onder overlegging van geboortebewijs, schriftelijk aan te melden bij den President der Commissie.

De Commissie voornoemd.
IJ. RODENHUIS PIETERSZN., *President*.
F. FONTEIN DK. PIETERSZN., *Secretaris*.

LANDBOUW EN VEETEELT.

VERGADERING der Leden van de **zesde** Afdeeling der Maatschappij van Landbouw en Veeteelt in *Friesland*, op **Donderdag** den 30 October 1856, 's voormiddags 10½ uur te Weidum, ten huize van S. K. BANGMA.

Namens Bestuurders,
PIETER FIERS, *Secretaris*.

*** Ondertrouwd:
Dockum,
19 October 1856.
E. W. VAN DOUWEN en
F. A. HEMMINGA.
Eenige kennisgeving.

*** Ondertrouwd:
Nieuwediep,
24 October 1856.
L. VAN DER HEIDE, van *Leeuwarden*.
H. M. EBELL.

*** Getrouwd:
Franeker,
18 October 1856.
JACOB WILLEMS LEEMAN, van *Arum*, en
SJIRKJE HARMEN HOOGTERP, van *Midlum*.
Eenige kennisgeving aan Familie en Vrienden.

*** Getrouwd te Bolsward den 23 October 1856:
B. R. DE BOER, van *Wolsum*, en
J. P. LYCKLAMA à NYEHOLT, van *Arum*.

*** Getrouwd:
Bolsward,
den 23 October 1856.
RIENTS C. DE BOER, van *Witmarsum*, en
LIJSBERT K. WESTRA, van *Kimswerd*.
Algemeene kennisgeving.

*** Heden beviel door Gods goedheid zeer voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER J. FEDDEMA, geliefde Echtgenoote van
Leeuwarden, 20 October 1856.
S. FRANTZEN.

*** Op den 20 October 1856 is te *Leeuwarden* bevallen van eene DOCHTER de Hoog Welgeboren Vrouwe *Baronnesse* VAN TUIJLL VAN SEROOSKERKEN, geboren *Baronnesse* TAETS VAN AMERONGEN.

*** Heden beviel van eene DOCHTER, mijne Echtgenoote HILTJE FOPPES KLIJNSMA.
Joure, 21 October 1856.
WIJBREN KRIJNS TACONIS Kz.

*** Bevallen van een ZOON JOHANNA VAN HECK, Echtgenoote van
Leeuwarden, 22 October 1856.
H. A. NIJLAND Hz.

*** Bevallen van eenen ZOON M. C. LANGEMEIJER — SCHOLTE.
Leeuwarden, den 23 October 1856.
Eenige kennisgeving.

*** Bevallen van een ZOON C. A. PROPPING, Echtgenoote van
Leeuwarden,
23 October 1856.
H. LUPPENS.
Mr. Huisverwer.

*** Heden beviel van een' ZOON A. TIJMSTRA, Echtgenoote van
Sexbierum, 25 October 1856.
P. HILARIDES.
Eenige kennisgeving.

NES (Ameland), den 12 October 1856. Heden overleed alhier, in den ouderdom 67 jaren 9 maanden en 12 dagen, Jufvrouw NEELTJE PIETERS LANTING, Echtgenoot van
E. SCHOTANUS,
gepensioneerd Ambtenaar.
Strekkende deze tot kennisgeving aan eene uitgebreide Familie.

*** Den Huize OOSTENBURG te ST. ANNA-PAROCHIE, den 18 October 1856. Heden overleed tot mijne diepe droefheid, na eene hoogstgelukkige echtvereeniging van ruim vijf jaren, mijne hartelijk geliefde Echtgenoot Vrouwe ALEGONDA WILLEMINA JOHANNA MARTIN, in den ouderdom van 27 jaren en 9 maanden, mij nalatende twee Kinderen, te jong om het zwaar verlies, dat hen treft, te beseffen.

Mr. J. ALBARDA Cz.

*** Nog was de droefenis van het in Maart ll. verliezen van eenen Zoon, oud 11 jaren, niet uitgewischt of in dezen nacht te 1 uur trof mij, tot innige smart van mijne Moeder een gevoeligen slag, ja zeker de gevoeligste mijns levens, door het overlijden van mijne geliefde Echtgenoote GATSKE WIJBRANDS VAN DER ZEE, oud 35 jaren, mij nalatende 7 Kinderen, te jong om hun verlies te beseffen. De Godsdienst is, door derzelver veelvermogende kracht, alleen in staat om de smart die mij in dezen overstelpt, te doen dragen.
T. F. BRUINSMA.
Koudum, 19 October 1856.
Strekkende deze tot algemeene en ook bijzondere kennisgeving.

*** Heden overleed, na eene hevige ziekte van tien dagen, onze dierbare Vader W. DEUTGEN, sedert 1826 *Instrumentmaker en Amanuensis bij het Natuurkundig Kabinet aan de Hoogeschool te dezer stede*, in den ouderdom van ruim 77 jaren.
Groningen,
20 October 1856.
L. DEUTGEN,
mede namens Broeders en Zusters.

*** Heden is plotseling overleden de Heer AGE L. VAN DER NAGEL, in den bloeijenden leeftijd van bijkans 25 jaren.
Dockum,
den 24 October 1856.
G. POSTHUMA, *Notaris*,
Executeur-Testamentair.
Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed mijne geliefde Echtgenoote TRIJNTJE SJOERDS KOOPAL, in den ouderdom van 58 jaren. Ruim 38 jaren was zij mij eene getrouwe Gezellin des levens en der Kinderen zorgdragende Moeder.
Dronrijp, den 26 October 1856.
K. O. WASSENAAR.
Strekkende deze tot kennisgeving aan Vrienden en Bekenden.

GROUW, 27 October 1856. Het Zoontje in welks geboorte wij ons den 19 dezer verheugden, is heden tot onze droefheid overleden.
H. E. HALBERTSMA.
T. C. HALBERTSMA — DOUMA.

BURGERLIJKE STAND.

Bij den Burgerlijken stand te *Leeuwarden* zijn van den 21 tot en met den 27 October 1856 aangegeven: 21 Geboren. 6 Overleden.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN GAASTERLAND convoceren ten verzoeke van Kerkvoogden der Hervormde Gemeente van Wijckel, de Hervormde Floreenpligtigen van gemeld dorp, op Donderdag den 6 November a. s., 's morgens 11 uur, in het Kerkgebouw der Hervormden aldaar, ten einde:

a. Te benoemen eene Commissie ter opneming der Rekening van gemelde Kerkvoogdij over het loopend jaar.
b. Vast te stellen de Begrooting in Ontvang en Uitgaaf voor 1857.
c. Te benoemen eenen Kerkvoogd in de plaats van den aftredenden Teunis Hermens Bouma.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
[illegible]
W. VAN NAUTA LEMKE, *Burgemeester*.
W. J. HEMSING, *Secretaris*.

Veemarkten te Joure.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN HASKERLAND brengen ter algemeene kennis, dat, *gedurende deze maand en de maand November e. k.*, op **Maandag** van elke week te *Joure* eene **VEEMARKT** wordt gehouden.

Joure,
22 October 1856.
Burgemeester en Wethouders voornoemd,
G. W. C. D. Baron THOE SCHWARTZENBERG EN HOHENLANSBERG.
De Secretaris, W. B. VAN DER VEEN.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN TIETJERKSTERADEEL maken bij deze bekend, dat de **NAJAARS-VEEMARKT** te *Eestrum* invalt op **Maandag** den 3 November e. k.

Bergum,
den 25 October 1856.
Burgemeester en Wethouders voormeld,
H. B. VAN SMINIA.
Mr. A. FERF, *Secretaris*.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN WONSERADEEL zullen op Donderdag den 6 November 1856, voormiddags elf uur, ten Gemeentehuize te Bolsward, aanbesteden:

1. Het **leggen en maken** van een BESTRAAT VOETPAD, door het dorp *Lollum*, ter lengte van 290 ellen.
2. Het **maken en leggen** van een BESTRAAT VOETPAD, in het dorp Greonterp, ter lengte van 180 ellen.

De Bestekken, waarnaar deze werken zullen moeten worden gemaakt, liggen voor gegadigden ter inzage ten Gemeentehuize van Wonseradeel te Bolsward, en dat van Lollum bij den Onderwijzer aldaar en dat van Greonterp bij FRANS BERGSMA te Greonterp. — Zullende daags te voren, morgens 11 uur aanwijzing in loco worden gegeven.

Bolsward,
den 25 October 1856.
Burgemeester en Wethouders voornoemd,
T. MULIER.
De Secretaris, J. BINKES.

HET PLAATSELIJK BESTUUR VAN HEMELUMER-OLDEPHAERT EN NOORDWOLDE brengt bij dezen ter kennis van de belanghebbenden, dat het Kohier van additionele Centen op de Grondlasten, opgemaakt voor den jare 1856, ter voorziening in de aflossing der genegotieerde gelden, tot slatting der Koudumer Vaart, van af den 28 dezer gedurende veertien dagen, ter Secretarie alhier ter visie ligt, en dat degenen welke bezwaren tegen hunnen aanslag mogten hebben, dezelven binnen veertien dagen na den laatsten dag der ter visielegging schriftelijk moeten indienen aan het Plaatselijk Bestuur voornoemd.

Koudum,
den 25 October 1856.
Het Plaatselijk Bestuur voornoemd,
K. TJEBBES.
De Secretaris, T. PLANTENGA.

HET POLDER-BESTUUR *van den Grooten Sint Johannesgaster Veenpolder in Schoterland en Haskerland* is voornemens op Vrijdag den 7 November 1856, des voormiddags ten elf ure, in het Gemeentehuis van Schoterland te Heerenveen, onder nadere goedkeuring van Heeren Gedeputeerde Staten van Friesland, in het openbaar aan te besteden:

Het **graven** van eene MOLENAAR- of TOGTSLOOT, strekkende van af de Miedschutting, langs de oude Rotstervaart tot aan de zoogenaamde Brugjesloot op de Gaast, ter lengte van p. m. 1440 ellen.

Het Bestek en de Condities zullen van af heden ter Secretarie der gemeente Schoterland ter visie liggen, terwijl aanwijzing in loco zal gedaan worden op Donderdag den 6 November e. k., des voormiddags ten 10 ure, te beginnen bij de Brugjesloot op de Gaast.

Heerenveen,
den 25 October 1856.
Het Polder-Bestuur voornoemd,
A. MEINESZ, *Voorzitter*.
R. BINKES, *Secretaris*.

Verkoop bij Afbraak.

KERKVOOGDEN van den dorpe Winsum gedenken op *Dingsdag* den *vierden November* eerstkomende, des namiddags ten *twee* ure, in de Herberg van den Kastelein *J. M. Stapert* aldaar, ten overstaan van een bevoegd Beambte, bij **afbraak** aan den meestbiedende, te verkoopen:

1. Eene WOONHUIZINGE, staande onder Winsum, kadastraal bekend gemeente Baard, sectie A, no. 295.
2. De STEENEN PIJP aan het Kerkhof aldaar.

ZEGT HET VOORT.

ZATHE EN LANDEN TE OOSTERZEE.

DIAKENEN *der Hervormde Gemeente te Joure* presenteren bij geslotene briefjes te huur, voor den tijd van vijf aaneenvolgende jaren, ingaande Petri en Mei 1857: Eene ZATHE en LANDEN te Oosterzee, groot naar naam en faam 14-98-70 el (40 pm.), thans in huurgebruik bij IJke Klazes Landsma. — De Voorwaarden liggen ter lezing ten Kantore van den Cand.-Notaris G. POSTHUMUS te Joure, terwijl de briefjes franco moeten worden ingezonden, ten huize van den adm. Diaken S. R. GEERTS, te Joure, vóór of op den 7 November 1856.

ONDERLINGE BRANDWAARBORG-MAATSCHAPPIJ
GEVESTIGD TE *WOUDSEND.*

Den belanghebbenden wordt verwittigd, dat de **inschrijving** ter verzekering van het STALVEE bij HH. Correspondenten *van den 1sten November is opengesteld.*

De Directeuren-Boekhouders,
A. H. & H. A. TROMP.

LET WEL.

DE **VERKOOP** van eene HEEREN-HUIZINGE enz. door Notaris HAAGSMA, te Sneek, geannonceerd tegen den 31 October a. s., **ZAL GEEN VOORTGANG HEBBEN.**

DE Notaris G. BAKKER, in de Schrans, onder Huizum, zal, door het ministerie van zijnen Ambtgenoot Mr. C. WIERSMA, te Leeuwarden, op Woensdag den 29 October 1856, des namiddags te 4 uur, ten huize van den Heer W. van der Wielen, te Leeuwarden, finaal verkoopen:

Eene hechte en ruime wel onderhoudene HEEREN-HUIZINGE met **Plaats en Erve**, grooten **Tuin**, **Bleek**, benevens ZOMERHUIS, STALLING en BERGPLAATS c. a., letter K, no. 205, zich strekkende *vóór* van de Nieuwebuuren tot *achter* aan de Nieuwe Kaai, te Leeuwarden, Kad. sectie A, nos. 106 en 110, voor 4 roede 26 el, bij J. v. d. Werf in eigen gebruik, en te aanvaarden den 12 Mei 1857, en zulks, behoudens zamenvoeging in 2 perceelen; waarop geboden is: 1ste perc. *f* 3591 en 2de ged. *f* 901.

Te bezigtigen op den Verkoopdag, van 's morgens 10 tot 2 uur. Condition te vernemen en Billetten te bekomen ten Kantore van de Notarissen.

Terpaarde onder Oosterend.

DE Notaris JORRITSMA, te Sneek, zal, Dingsdag 4 November a. s., ten 2 uur namiddag, bij S. Stallinga aldaar, finaal verkoopen:

***Dertien duizend een honderd vier en tachtig* (13184)** cub. ellen veruitmuntende AARDE, gelegen op een stuk Terpland, behoorende tot de Zathe *Kooijfenne* onder Oosterend, groot 1-65-84 (4½ pond.), zeer geschikt tot vervoer.

Te veilen in 4 perceelen met regt van zamenvoeging; staande thans het 1ste 2365 c. el op *f* 1005, het 2de 3635 c. el op *f* 1257, het 3de 3520 c. el op *f* 1220 en het 4de 3864 c. el op *f* 1421.

Het afgraven kan bij de finale toewijzing aanvangen en moet zijn geëindigd November 1859.

Condition te vernemen bij den Notaris en H. S. IJDEMA, te Tirns.

Bij deze gelegenheid zullen tevens publiek worden **verhuurd:**

3 perceelen GREIDLAND, tot voorschreven Zathe behoorende, zamen 11-39-9[illegible] (31 pond.) ter n. en f., voor den tijd van 3 jaren, ingaande St. Petri 1857.

VERKOOPING VAN LEVEND VEE TE *BLIJA*. — De Griffier HEEP, te Holwerd, zal, op Maandag den 3 November 1856, des namiddags ten 3 ure, ten huize van J. A. Hellinga, Kastelein te Blija, op ½ jaar crediet, presenteren te verkoopen:

Twintig stuks beste kalve-, melke- en vare KOEIJEN en RIEREN.

FINALE VERHURING TE BEETGUMERMOLEN,

op Zaturdag den 1 November 1856, 's namiddags 5 uur, bij A. J. Dijkstra, van de 5 morgen (4-06-45) GREIDE, in den Zuidhoek onder St. Anna-Parochie, bij den Langhuisterweg bij Beetgum, thans nog bij de Weduwe Bienge P. Hoogland in gebruik, voor 7 jaar, ingaande 5 Maart 1857, in twee perceelen, staande per morgen (81 r. 28 e. 66 p.) perc. 1 op *f* 62.75 en perc. 2 op *f* 63.75.

VETTE KOEIJEN.

De Notaris A. R. ATTEMA, te Wolvega, zal, op Donderdag den 30 October 1856, voormiddags elf uur, ten huize van den Kastelein van der Schaaf, aldaar, bij gereed geld, presenteren te verkoopen:

Twintig jonge vette KOEIJEN, uit eene weide onder het dorp Wolvega.

VERKOOPING TE PIAAM EN CORNWERD.

De Notaris MANN, zal, ten verzoeke van den Heer I. J. VERWER, te Makkum, Maandag 10 November 1856, nademiddag 2 uur, in *de Prins* aldaar, veilen:

A. Eene door derzelver buitengewone vruchtbaarheid en aaneengeslotene ligging zeer voortreffelijke **ZATHE** en **LANDEN**, met beste BOEREN-HUIZING en SCHUUR, *Surfanne* genaamd, onder Piaam, groot 28-69-73 (ruim 73 pond) uitmuntende Greidlanden, thans bij Sjoerd Sjoerds Postma in gebruik; Petri en Mei 1857 te aanvaarden, en zulks met regt van zamenvoeging in 13 perceelen.

B. Eene voor weinige jaren nieuw gebouwde HUIZING, bij de Buren te Piaam, met groote **Hieming**, door Hobbes en anderen bewoond; Mei 1857 te aanvaarden.

C. 5 perceelen ver uitmuntend GREIDLAND, en 2 stukjes TERP-BOUWLAND, te Cornwerd, zamen 11-62-10 (32 pond.), afkomstig van en gescheiden uit de Zathe door Sijbren Alberts van der Sluis bewoond; Petri 1857 en de Bouw dadelijk te aanvaarden.

Verkoopboekjes en Plans zijn te verkrijgen en Voorwaarden te vernemen ten Kantore van den Heer VERWER, te Makkum.

Boelgoed te Workum.

De Notaris MANN, te Workum, zal, op Vrijdag 21 November 1856, 's voormiddags 10 uur, ten huize van de Wed. Jacob IJpes de Jong, bij de Paardebrug te Workum, bij boelgoed tegen gereede betaling, verkoopen:

Acht beste melke KOEIJEN, een RIER, twee KALVERS, alsmede BOEREGEREEDSCHAPPEN, waaronder: Harken, Vorken, Spaden, Griepen, Schoffels, enz.; Melkaden, koperen Emmers, Molkenvaten en hetgeen daarbij behoorende is en ter verkoop zal worden aangeboden.

Te huur bij geslotene briefjes:

Eene welbetimmerde HUIZINGE met voor korte jaren nieuw aangebouwde BOERDERIJ en STALLING voor 20 Koeijen en 1 Paard, en daarbij behoorende **Karnmolen, Bak, Put, Bleekveld** en **Erf** c. a., bij de Paardebrug te Workum, zoomede het daarbij gebruikt wordende vruchtbaar GREIDLAND, binnenland, te Workum en Heeg bekend voor 16 bunder of 44 pondematen grootte zamen, gelegen onder Workum en Nieuwhuizum, en zulks voor 7 jaren, in te gaan: het Land 5 Maart en de Gebouwen 12 Mei 1857. De briefjes franco in te leveren ten huize van den Heer SINE RINTJES VISSER, te Workum, vóór 7 November aanstaande, terwijl de Conditien ten Kantore van Notaris MANN aldaar, te vernemen zijn.

VERKOOPING VAN VEEN

en VERHURING van 200 b. VELD, om te BOEKWEITEN, gelegen te ZEVENHUIZEN.

Ten overstaan van Mr. C. DE RANITZ, Notaris te *Groningen*, zullen, ten verzoeke van de Erven wijlen Vrouwe J. P. VAN DEDEM, Douairière DE LILLE:

I. Op den 12 November 1856, des voormiddags te 11 uur, ten huize van de Wedw. M. J. Juursema, te *Leek*, publiek worden verkocht:

Drie perceelen VEEN, zonder den Ondergrond, ieder groot ruim 6 b. 50 r., gelegen ten Oosten, en drie perceelen DITO, ieder groot bij de 4 b., gelegen ten Westen van de nieuw gegraven Haspelwijk, te Zevenhuizen, en het VEEN van eene Opsplitting aldaar, en

II. Op den 13 November 1856, des voormiddags te 9 uur, op het Kibbelhooge, te Zevenhuizen, ter plaatse zelf, worden **verhuurd:**

145 perceelen VELD, om te **Boekweiten**, voor 4, 5 en 6 jaren.

De omschrijving der perceelen en de Conditien van Verkoop en Verhuring zullen bij tijds ter lezing liggen ten Huize van de Wedw. M. J. JUURSEMA, te Leek, en zullen, na gedane Kerkkondiging, in de voornaamste Logementen Kaartjes van de 145 perceelen Veld, om te Boekweiten, ter inzage liggen.

Mr. C. DE RANITZ, *Notaris.*

BOELGOED.

R. BLOEMBERGEN SANTEE, te Leeuwarden, zal, op Woensdag en Donderdag den 29 en 30 October 1856, des voordemiddags 9 uur, in de Korenbeurs aldaar, *door kwitering dier affaire* verkoopen: MEUBELEN en HUISGERADEN, waarbij: Kabinet en Klok; voorts TAPKAST, twee TOONBANKEN, groote en kleine Tafels, eene partij Stoelen en Banken, groote partij Glas- en Aardewerk, Bedden; voorts Rokstreept, Boezelaar, Bani, Laken, Duffels, Castorine, Bukskin, Linnen, enz., zoomede 200 dozijn Haarlemmer-olie.

Er kan worden bijgevoegd.

Heden Dingsdag den 28 October, van 2 tot 5 uur te bezigtigen.

VERKOOP VAN NIEUWE PLANKEN, PIJPEDUIGEN EN AFBRAAK.

R. BLOEMBERGEN SANTEE, te Leeuwarden, zal, op Vrijdag den 31 October 1856, des voordemiddags 10 uur, bij R. J. Niemendal aldaar, verkoopen: Eene partij nieuwe PLANKEN, van differente lengte, dikte en breedte, — voorts PIJPEDUIGEN, zoomede AFBRAAK, bestaande in: Kozijnen, Ramen, Blinden, Deuren, Krib, Latierboomen, eiken Palen, Planken, Rib, 2 Kerkramen, 2500 oude Steen, 1200 nieuwe blaauwe Pannen en 2 steenen Palen; — zijnde de Steenen en Pannen te bezigtigen op het Noordvliet, lett. M, no. 191.

VERKOOP VAN GEREIDEN, HOOFDSTELLEN, ENZ.

R. BLOEMBERGEN SANTEE, te Leeuwarden, zal, op Vrijdag den 31 October 1856, des middags 12 uur, ten huize van G. de Koe, in het Zaailand aldaar, verkoopen: Gereiden, Borstriemen, Hoofdstellen, Leidsels, Teugels, Toomen, Zweepen, Karvatsen, Paardedekens, groote en kleine Paardekappen, trijpen Wagenkussens, Voetstoven, Lantaarns, Hanger met bellen, **zijnde alles nieuw,** voorts Zadel met toebehooren.

Op den Verkoopdag van af 10 uur te bezigtigen.

BOELGOED.

P. H. ROOS, Deurwaarder te Dronrijp, zal, op *Donderdag den 30 October* 1856, 's morgens 10 uur, ten huize *van de Erven Gerben D. van der Kooi, in de Kerkeburen te Dronrijp*, publiek bij boelgoed, tegen gereede betaling, verkoopen:

MEUBELEN en HUISGERAAD, benevens eenige **Bakkersgereedschappen,** bestaande hoofdzakelijk in: eikenhouten Kabinet, Staartstuk-Klok, 2 Spiegels, 2 Tafels, 3 Bedden met toebehooren, 12 Stoelen, 2 Kagchels, 2 koperen Gootlingen, dito Keteltjes, 2 staande IJzers, koperen Aker met Ketting, Vuurhaard, Schalen met Evenaar en Gewigten, Graanrasp, Meelvaatjes, Vormen, 2 Graanmaten, Trompen, Beschuittonnen, storten Platen, Braakijzer, een partijtje Turf, oud Hout, Glas-, Koper-, Tin-, Blik-, Porcelein- en Aardewerk, en hetgeen meer te voorschijn zal worden gebragt.

Bij geslotene briefjes te huur,

voor 3 of 5 jaren:

Eene *uitmuntende* **ZATHE** en **LANDEN**, met HUIZINGE en SCHUUR, staande onmiddelijk aan de Oostzijde van het dorp *Woudsend*, bij het Overhaal, thans bij Cornelis Jelles van der Brug, als meijer bewoond en gebruikt, groot 25 *bunder* 72 *roede* 50 *el*, of 70 pondematen, waarvan 23½ bunder *bij uitstek beste* Weid- en Hooilanden.

Conditien te vernemen bij den Heer A. H. TROMP, te Woudsend, bij wien de briefjes vóór 12 November e. k. moeten worden ingeleverd.

TE HUUR: Eene goed melkgevende **EZELIN**, op zeer aannemelijke voorwaarden.

[illegible], te Leeuwarden — Brieven franco.

Bij geslotene briefjes te huur,

voor 3 of 5 jaren:

Eene HUIZINGE, STALLING en HOOIBERG, gelegen aan den nieuw aangelegden Kunstweg van Sloten naar Heerenveen, (*Dorpwijk* genaamd) met de daarbij behoorende 8 *bunder* 49 *roede en* 30 *el*, (omstreeks 10 pondematen) zoo Greniers-, Weid- als Boschland, ingerigt en *bijzonder geschikt voor Stalvoedering.*

De Voorwaarden zijn te vernemen, en de briefjes in te leveren vóór 12 November e. k. bij den Heer A. H. TROMP, te Woudsend.

DR. A. H. WARTENA, te Akkrum, biedt ter **overname** aan: HUIS, APOTHEEK, STALLING, enz. Inclinerenden gelieven zich aan te melden met franco brieven.

Obligatien 3 pCt. Portugal 1853.

Aan het Kantoor van A. GRATAMA te Leeuwarden, wordt tot en met den 21 November aanstaande gevaceerd, tot het overnemen der bovenstaande stukken, ten einde daarvan het noodige te London te bezorgen.

SAMUEL I. REIJZER, te Leeuwarden, belast zich tot het overnemen van OBLIGATIEN **Portugal**, ten einde daarvan het noodige te bevorderen.

MANTELS — MANTELETS.

De Ondergeteekende heeft de eer aan zijne geëerde Begunstigers zoo binnen als buiten de stad te berigten, dat door hem ontvangen zijn: de nieuwe **modellen** van MANTELS en MANTELETS; alsmede een groot assortiment CHÂLES, ZIJDEN EN ANDERE STOFFEN VOOR ROBES, benevens ONDERSCHEIDENE NOUVEAUTÉS, zoo wel voor het tegenwoordige als volgende saizoen.

A. VAN ASSEN,
Leeuwarden, den 27 October 1856. *bij de Koornbeurs.*

De Ondergeteekende berigt aan de Dames, dat zij uit Parijs heeft ontvangen de nieuwste **Modellen** van HOEDEN en MUTSEN; zich ten vriendelijkste aanbevelende, alsmede ook in het maken van DAMES KLEEDTJES, enz. enz.

T. VAN DER VEEN.
Tweebaksmarkt te Leeuwarden.

M. VERWER, te Sneek,

heeft de eer te berigten, dat zij hare te Parijs zelve gekozen **modellen** van HOEDEN, MUTSEN en MANTELS heeft medegebragt. Erkentelijk voor de vele begunstiging heeft zij getracht die op nieuw te verdienen door de met zorg gekozen vorm en élegante garnering der Hoeden en door de verscheidenheid en vlugheid harer Mantels, waaronder uitmunten de **Major, Salamander**, en **Tirolienne**, en meer andere, waaronder zeer lieve fatsoenen gewatteerde fijne **lakensche Mantels à *f* 16.**

HARLINGEN EN LEEUWARDEN.

De Gezigtkundige J. GUDENDAG, zal den 28, 29 en 30 dezer te spreken of te ontbieden zijn bij den Heer MINNEMA, te *Harlingen*, en den 31 October tot en met den 4 November te *Leeuwarden*, in DE PHOENIX. — Hij noodigt al diegenen uit, die zijn raad of leiding tot het behoud van het Gezigt behoeven.

In het bijzonder beveelt hij zijne nieuw uitgevondene **AVONDBRILLEN** aan. Verder is hij voorzien van BAROMETERS, THERMOMETERS, MICROSCOPEN, TOONEEL- en VERREKIJKERS, alsmede eene nieuwe soort LORGNETS, die de Brillen door hare gemakkelijkheid vervangen.

De Ondergeteekende adverteert hiermede, dat hij zijne **AFFAIRE** heeft overgedaan aan zijnen Zoon D. H. VAN ERP, te *Dockum*, en bedankt zijne geëerde Begunstigers voor het vertrouwen eene reeks van 40 jaren genoten.

D. VAN ERP.

Ten gevolge bovenstaande advertentie beveelt de Ondergeteekende zich voortdurend in de gunst van het geëerde Publiek aan tot het leveren van KLEEDINGSTUKKEN en alle soorten van PELTERIJEN; — zal voortaan alle Vrijdagen uitgepakt zijn bij H. TJEPKEMA, in de Gouden Wagen, bij de Lange Pijp te Leeuwarden.

D. H. VAN ERP, D.ZOON,
Naauwstraat te Dockum.

A. SPIELMEIJER, te Dockum, heeft de eer aan zijne geëerde Stad- en Landgenooten te berigten, dat hij weder ruim is voorzien van de nieuwste moderne KAGCHELS, als: Haard- en Pedestallen, geslepen Lijst-Kagchels, Kolom-Kagchels, Kook-Kagchels, met en zonder circuleer werk; houdt zich zeer vriendelijk gerecommandeert in ieders gunst en recommandatie, en hoopt zich de gunst door eene civiele behandeling waardig te maken.

De Ondergeteekende brengt bij deze ter kennis, dat hij JELLE D. HIEMSTRA, vroeger Veehandelaar te Tzum, als **COMMISSIONAIR IN VEE** heeft aangenomen, zoodat **alle handel** welke door dezen voortaan zal worden gedaan, geacht moet worden te behoeve en voor rekening van den Ondergeteekende te hebben plaats gehad.

Tzum, den 25 October 1856. KLAAS B. WESTRA.

RUNDERHAZEN

te bekomen à 75 Cents per Ned. ℔ bij den Vleeschhouwer J. DE VRIES, bij de Dubbelde Pijp te Leeuwarden.

De Ondergeteekende ***TABAKSFABRIKANTEN*** te Groningen, hebben de eer hunne Begunstigers te berigten, dat zij hunnen **TABAK vijf Cent** het Ned. ℔ hebben **OPGEZET**, op heden den 25 October 1856.

J. SCHAAPSCHOE.	W. PAPINK VAN STEDUM.
W. BROUWER.	F. F. PFEIFFER.
HK. K. BROUWER.	J. W. HUISINGA.
J. DE JONGE HOOGLAND.	K. HUISINGA.
WILLEM H. MIEDENDORP.	P. H. PFEIFFER.
F. LIEFTINCK.	DK. VAN HOUTEN, Bz.
TH. NIEMEIJER.	J. SWAAGMAN, Jz.
F. KAMERLING, Hz.	J. GRUNO.
HK. MIEDENDORP.	J. V. HUISINGA.
G. v. B. LIEFTINCK.	H. W. SLOTHOUWER.

Een beste BEER van dubbel Engelsch ras wordt gehouden door T. P. RIJPKEMA, te Doniaga.

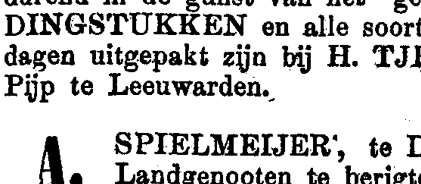

STOOMVAART VAN HARLINGEN op HULL.

Het Nederlandsch IJzeren STOOMSCHIP *MINISTER THORBECKE*, Kapt. NEPPERUS, vertrekt van **HARLINGEN** naar **HULL** op aanstaanden **Zaturdag** den 1 Nov. Adres voor Passagiers, Goederen en Vee bij I. & S. WIARDA.

Harlingen, den 27 October 1856.

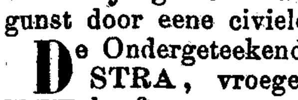

Aan het reizend Publiek wordt bekend gemaakt, dat de **POSTWAGEN** van de LEMMER naar het HEERENVEEN, voor dit jaar met den 30 October e. k. van de LEMMER en den 31 dito van het HEERENVEEN zal worden **GESTAAKT.** *De Ondernemer*, J. J. DE JONG.

Een BAKKERSKNECHT, het Brood- en Kleinbakken verstaande en van goed zedelijk gedrag, kan dadelijk vast werk bekomen. Men vervoege zich in persoon bij S. J. RIENSTRA te Pingjum.

Door S. E. VAN NOOTEN, te *Schoonhoven*, is op heden uitgegeven en verzonden:

DE GODSDIENST IN HET LEVEN

VOORGESTELD IN

NOVELLEN.

DOOR **J. HOEK,**

(Schrijver van Mina en Betsy; de Familie Ploegers, enz.)

2 deeltjes, bevattende ruim 600 bladz. druks; met vignet in staal.

Prijs *f* 3.20, keurig gebonden à *f* 3.80.

(Zie verder het Bijvoegsel.)

TER LEEUWARDER COURANT-DRUKKERIJ VAN DE WED. KOUMANS [illegible].

STAATS-LOTERIJ.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *Leeuwarden* gezien de missieve van den Heer Commissaris des Konings in deze Provincie dd. 25 October 1856, 1ste Aldeeling, no 2020, betrekkelijk de Staats-Loterij, brengen bij deze ter kennis van de Ingezetenen, dat Zijne Excellentie de Minister van Financien, bij besluit van den 1 dezer maand, no. 27, Afdeeling Registratie en Loterijen, heeft vastgesteld de 231ste Staats-Loterij, en dat bij die Resolutie, onder anderen, het navolgende is bepaald:

a. De toelating van splitters en debitanten zal moeten geschieden, met inachtneming van de bepalingen in de Koninklijke besluiten van den 5 November 1818 (*Staatsblad* no. 37), 13 dito 1827, no. 145 (*Staatsblad* no. 50) en no. 146, van den 6 Januarij 1831, no. 68 (*Staatsblad* no. 2,) vervat.

b. De Directeur der Staats-loterij zal van de uitgifte der bij het plan vermelde 1000 afgezonderde loten eene behoorlijke opgave aan den Minister inzenden, overeenkomstig de bepalingen daaromtrent in zijne instructie vastgesteld.

c. De uitbetaling van eenen prijs of van eene premie zal door den Directeur der Staats-loterij alleen kunnen bewerkstelligd worden tegen *overgifte* van het door hem afgegeven *oorspronkelijk lot*, waarop de prijs of premie gevallen is.

d. De collecte der 231ste Loterij zal ten kantore van den Directeur der Staats-loterij te *'s Gravenhage* geopend worden op Maandag den 27 October 1856, en worden gesloten op Zaturdag den 8 November 1856.

e. De trekking van de onderscheidene klassen zal geschieden veertien dagen de eene na de andere. Die van de *eerste* klasse der Loterij zal plaats hebben en geheel moeten afloopen op den 24, 25, 26 en 27 November 1856;
die der *tweede* klasse op den 8, 9, 10 en 11 December 1856;
die der *derde* klasse op den 22, 23 en 24 dier maand;
die der *vierde* klasse op den 5, 6, 7 en 8 Januarij 1857;
en die der *vijfde* of laatste klasse op den 19, 20, 21, 22, 27, 28, 29 en 30 Januarij, den 3, 4, 5, 6, 10, 11, 12 en 13 Februarij 1857;
terwijl de laatste 100 nommers op Zaturdag den 14 Februarij 1857 zullen getrokken worden.

231ste STAATS-LOTERIJ

VAN NEGEN HONDERD NEGENTIG DUIZEND GULDEN,

gearresteerd den 1 October 1856, krachtens besluit van Z. M. den Koning der Nederlanden van den 30 September 1856, no. 32.

Deze Loterij bestaat uit 20,000 loten, uit 10,000 prijzen en 2 premien.

De bepalingen vervat in het Reglement betrekkelijk de Loterij, gearresteerd den 13 October 1812, blijven in volle kracht, behoudens de verordeningen voorkomende in de Koninklijke besluiten van den 5 November 1818, no. 37 (*Staatsblad* no. 37), den 13 November 1827, no. 145 (*Staatsblad* no. 50) en no. 146, den 6 Januarij 1831, no. 68 (*Staatsblad* no. 2) en van den 27 September 1856, no. 42 (*Staatsblad* no. 90).

EERSTE KLASSE.
De inleg is f 5.

1	prijs van	f 20,000
1	„ „	- 5,000
1	„ „	- 2,000
2	prijzen van f 1,500	- 3,000
5	„ „ - 1,000	- 5,000
5	„ „ - 400	- 2,000
5	„ „ - 200	- 1,000
15	„ „ - 100	- 1,500
1465	„ „ - 20	- 29,300
1500	prijzen bedragen	f 68,800

TWEEDE KLASSE.
De inleg is f 12.

1	prijs van	f 20,000
1	„ „	- 5,000
1	„ „	- 2,000
2	prijzen van f 1,500	- 3,000
5	„ „ - 1,000	- 5,000
5	„ „ - 400	- 2,000
5	„ „ - 200	- 1,000
15	„ „ - 100	- 1,500
1465	„ „ - 30	- 43,950
1500	prijzen bedragen	f 83,450

DERDE KLASSE.
De inleg is f 14.

1	prijs van	f 25,000
1	„ „	- 5,000
1	„ „	- 2,000
2	prijzen van f 1,500	- 3,000
5	„ „ - 1,000	- 5,000
5	„ „ - 400	- 2,000
5	„ „ - 200	- 1,000
15	„ „ - 100	- 1,500
1465	„ „ - 45	- 65,925
1500	prijzen bedragen	f 110,425

VIERDE KLASSE.
De inleg is f 16.

1	prijs van	f 25,000
1	„ „	- 5,000
1	„ „	- 2,000
2	prijzen van f 1,500	- 3,000
5	„ „ - 1,000	- 5,000
5	„ „ - 400	- 2,000
5	„ „ - 200	- 1,000
15	„ „ - 100	- 1,500
1465	„ „ - 65	- 95,225
1500	prijzen bedragen	f 139,725

VIJFDE KLASSE.
De inleg is f 13 en f 2 premie voor het Rijk.

1	prijs van	f 100,000
1	„ „	- 50,000
1	„ „	- 25,000
1	„ „	- 10,000
1	„ „	- 5,000
2	prijzen van f 2,000	- 4,000
3	„ „ - 1,500	- 4,500
50	„ „ - 1,000	- 50,000
55	„ „ - 400	- 22,000
60	„ „ - 200	- 12,000
145	„ „ - 100	- 14,500
3680	„ „ - 70	- 257,600
4000	prijzen bedragen	f 554,600
1	premie, toegevoegd aan den laatst uitkomende der 60 hoogste prijzen	- 30,000
1	premie voor het laatste lot	- 3,000
4002	prijzen en premien bedragen	f 587,600

BALANS.

Klasse	Loten	Inleg	Ontvang	Uitgaaf	Prijzen.	Premien.
1	20,000	f 5	f 100,000	f 68,800	1,500	„
2	18,500	- 12	- 222,000	- 83,450	1,500	„
3	17,000	- 14	- 238,000	- 110,425	1,500	„
4	15,500	- 16	- 248,000	- 139,725	1,500	„
5	14,000	- 18	- 182,000	- 587,600	4,000	2
		f 60	f 990,000	f 990,000	10,000	2

De trekking dezer Loterij geschiedt op de thans gebruikelijke wijze; daartoe worden de 20,00 nommers, ieder afzonderlijk opgerold, in eene bus gestort en daarentegen voor de trekking van iedere der vier eerste klassen de prijzen, en voor de laatste klasse de prijzen en nieten, in eene andere bus geworpen; zullende voorts telke reize wanneer uit de eerstgemelde bus een nommer wordt getrokken, ter zelfder tijd uit de laatstgemelde de voor hetzelve bestemde *prijs* of *niet* getrokken en beide overluid afgelezen worden.

De inleg is in de eerste klasse 5 gulden, in de tweede klasse 12 gulden, in de derde klasse 14 gulden, in de vierde klasse 16 gulden, en in de vijfde of laatste klasse 13 gulden, en zal daarenboven bij den inleg der laatste klasse moeten worden betaald 2 gulden premie ten behoeve voor het Rijk, doch van het voldoen dezer 2 gulden zullen de loten, waarvan de volle inleg van 60 gulden in eens betaald wordt, vrij wezen.

De houders der loten, waarvan de volle inleg van 60 gulden in eens betaald is, ontvangen bij het trekken van eenen prijs in eene der vier eerste klassen het door hem te veel betaalde terug.

De klassikale loten voor de eerste klasse zullen voor den inlegprijs verkrijgbaar zijn voor de houders van loten, die in de laatste klasse der 230ste Loterij met niet zijn uitgekomen; mits tot het bekomen derzelve ten kantore van den Directeur der Staats-loterij, of van een der collecteurs, aanvraag gedaan worde [illegible] collecte.

[illegible] klassikale loten, op Maandag na het uittrekken [illegible] verbeurte van het regt van verwisseling, des Vrijdags vóór de trekking der respective klassen zijn volbragt; waarnaar de inleggers, ter voorkoming hunner schade, zich zullen moeten gedragen.

De betaling der prijzen en premiën geschiedt aan den toonder van het lot, veertien dagen na het uittrekken van iedere klasse, onder korting ten behoeve van 's rijks schatkist, van *vijftien* ten honderd van alle prijzen en premien van *één honderd* en daarboven en van *tien* ten honderd van alle prijzen daar beneden.

Alle prijzen en premien, welke niet worden afgehaald binnen *vier* jaren, te rekenen van den *vijftienden* dag na het uittrekken van de laatste klasse der loterij waarin de prijzen en premien gevallen zijn, vervallen, zonder uitzondering, aan 's rijks schatkist. Evenzeer vervalt aan 's rijks schatkist het te veel betaalde op doorgefourneerde loten, welke in eene der vier eerste klassen met een prijs zijn uitgekomen, wanneer dat te veel betaalde niet binnen gemelden termijn van vier jaren is teruggevorderd.

De Directeur der Staats-loterij zal, bij den aanvang der collecte voor de 231ste Loterij, een aantal van één duizend loten afzonderen om daaruit aan ingezetenen van het Rijk, geene loterij-handelaren, doch bekend zijnde loten voor eigen rekening te willen spelen, loten tegen den inlegprijs af te geven, mits de prijs van de alzoo afgegevene loten aan hem in ééns voldaan worde.

De loten mogen in geene andere deelen gesplitst worden, dan in *halve, vijfde, tiende* en *twintigste.*

Door de collecteurs en gedelegeerden mag, bij het verkoopen of verhuren van geheele loten of gedeelten van dien, niet meer gevorderd worden, dan:

Bij verkoop van doorgefourneerde loten:

Voor de Heele	loten	f 69.00
„ „ Halve	„	- 34.50
„ „ Vijfde	„	- 13.80
„ „ Tiende	„	- 6.90
„ „ Twintigste	„	- 3.45

Bij verkoop van klassikale loten:

Voor de *eerste* klasse.			Voor de *tweede* klasse.		
Voor de Heele	loten	f 14.00	Voor de Heele	loten	f 26.00
„ „ Halve	„	- 7.00	„ „ Halve	„	- 13.00
„ „ Vijfde	„	- 2.80	„ „ Vijfde	„	- 5.20
„ „ Tiende	„	- 1.40	„ „ Tiende	„	- 2.60
„ „ Twintigste	„	- 0.70	„ „ Twintigste	„	- 1.30

Voor de *derde* klasse.			Voor de *vierde* klasse.		
Voor de Heele	loten	f 40.00	Voor de Heele	loten	f 56.00
„ „ Halve	„	- 20.00	„ „ Halve	„	- 28.00
„ „ Vijfde	„	- 8.00	„ „ Vijfde	„	- 11.20
„ „ Tiende	„	- 4.00	„ „ Tiende	„	- 5.60
„ „ Twintigste	„	- 2.00	„ „ Twintigste	„	- 2.80

Bij verkoop voor de *vijfde* of *laatste* klasse, de f 2 premie daaronder begrepen.

Gedurende de 1ste en 2de week.			Gedurende de 3de en 4de week.		
Voor de Heele	loten	f 71.00	Voor de Heele	loten	f 80.00
„ „ Halve	„	- 35.50	„ „ Halve	„	- 40.00
„ „ Vijfde	„	- 14.20	„ „ Vijfde	„	- 16.00
„ „ Tiende	„	- 7.10	„ „ Tiende	„	- 8.00
„ „ Twintigste	„	- 3.55	„ „ Twintigste	„	- 4.00

Zullende diegenen, welke de hierboven bepaalde prijzen hebben voldaan, indien hun lot niet wordt uitgetrokken in de klassen waarvoor het bestemd was, hun fournissement voor de volgende klassen kunnen voldoen, gelijk het bij het plan is vastgesteld, namelijk:

Voor de *tweede* klasse.			Voor de *derde* klasse.		
Voor de Heele	loten	f 12.00	Voor de Heele	loten	f 14.00
„ „ Halve	„	- 6.00	„ „ Halve	„	- 7.00
„ „ Vijfde	„	- 2.40	„ „ Vijfde	„	- 2.80
„ „ Tiende	„	- 1.20	„ „ Tiende	„	- 1.40
„ „ Twintigste	„	- 0.60	„ „ Twintigste	„	- 0.70

Voor de *vierde* klasse			Voor de *vijfde* of *laatste* klasse.		
Voor de Heele	loten	f 16.00	Voor de Heele	loten	f 15.00
„ „ Halve	„	- 8.00	„ „ Halve	„	- 7.50
„ „ Vijfde	„	- 3.20	„ „ Vijfde	„	- 3.00
„ „ Tiende	„	- 1.60	„ „ Tiende	„	- 1.50
„ „ Twintigste	„	- 0.80	„ „ Twintigste	„	- 0.75

Bij verhuring:

Voor de *eerste* klasse.			Voor de *tweede* klasse.		
Voor de Heele	loten	f 4.00	Voor de Heele	loten	f 8.00
„ „ Halve	„	- 2.00	„ „ Halve	„	- 4.00
„ „ Vijfde	„	- 0.80	„ „ Vijfde	„	- 1.60
„ „ Tiende	„	- 0.40	„ „ Tiende	„	- 0.80
„ „ Twintigste	„	- 0.20	„ „ Twintigste	„	- 0.40

Voor de *derde* klasse.			Voor de *vierde* klasse.		
Voor de Heele	loten	f 10.00	Voor de Heele	loten	f 14.00
„ „ Halve	„	- 5.00	„ „ Halve	„	- 7.00
„ „ Vijfde	„	- 2.00	„ „ Vijfde	„	- 2.80
„ „ Tiende	„	- 1.00	„ „ Tiende	„	- 1.40
„ „ Twintigste	„	- 0.50	„ „ Twintigste	„	- 0.70

Voor de *vijfde* of *laatste* klasse, *eerste* week.

Voor de Heele	loten	f 18.00
„ „ Halve	„	- 9.00
„ „ Vijfde	„	- 3.60
„ „ Tiende	„	- 1.80
„ „ Twintigste	„	- 0.90

Zijnde verder de loten en gedeelten van dien, gedurende de 2de, 3de en 4de week van deze klasse *alleen in koop* verkrijgbaar.

Leeuwarden,
den 27 October 1856.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
J. H. BEUCKER ANDREÆ.
De Secretaris.
M. S. DE WAL.

LEEUWARDEN, 27 October.

GEMEENTE-RAAD VAN LEEUWARDEN.

In de op donderdag jl. alhier gehouden openbare vergadering van den Raad dezer gemeente, waarin 17 leden tegenwoordig waren, zijn, na resumtie der notulen dd. 16 October ll., navolgende punten in behandeling genomen:

1. Rekening van het Parochiaal Armbestuur der roomsch katholieken alhier over 1855. — Goedgekeurd conform het advies der commissie.

2. Voorstel van burgemeester en wethouders, strekkende: *a.* tot wijziging der gemeente-begrooting dienst 1856; *b.* na hoogere goedkeuring daarop te worden gemagtigd, bij de Spaarbank, voor zoo veel noodig, op te nemen eene som van f 50,000, tegen eene rente van 5 ten honderd, en *c.* tot goedkeuring van het concept-besluit en plan tot het aangaan eener geldleening groot f 110,000. — Eenstemmig aangenomen. Uitvoering voor de resumtie.

3. Reglement en vrachtlijst op het trekveer tusschen Leeuwarden en Harlingen vice-versa, vastgesteld door den Raad van Harlingen. — Besloten hetzelve te arresteren en aan HH. Ged. Staten ter goedkeuring op te zenden.

4. Verdere behandeling der gemeente-begrooting voor 1857. Uitgaven. Na afdoening der 4de afd. van hoofdstuk 3, waaromtrent de stemmen hebben gestaakt, zijn de Uitgaven, na wijziging van enkele posten in haar geheel behandeld en voorloopig vastgesteld op een bedrag van f 221,171.44. Vervolgens zijn van de Inkomsten behandeld hoofdstuk I en afdeelingen 1 tot en met IV van hoofdstuk II. Wegens het ver gevorderde uur is de voortzetting der beraadslagingen over dit punt verdaagd.

5. Nader rapport van burgemeester en wethouders ten aanzien van 's Raads voordragt dd. 21 Augustus jl. tot heffing eener plaatselijke directe belasting en zulks ten gevolge van de afstemming ter vergadering van den 16 October ll. der algemeene strekking van de door hun collegie aangeboden ontwerp-missive aan HH. Ged. Staten, in antwoord op hunne resolutie van den 8 September 1856, betreffende gezegde belasting; — bij welk rapport, om aangevoerde redenen, werd voorgesteld, dat de Raad besluite:

1. zijn besluit tot heffing eener plaatselijke directe belasting in deze gemeente dd. 21 Augustus ll., mitsgaders de verordening op de invordering der belasting van gelijke dagteekening, in nadere overweging te nemen;

2. terug te keeren tot de voordragt van 27 Maart en 22 Mei jl. met deze wijziging: „dat de verpligting der belastingschuldigen tot eigene aangifte van hun inkomen worde opgeheven en in plaats daarvan hun de *keus* worde gelaten om — zelve hun inkomen aan te geven, of ten aanzien van het bedrag daarvan zich te rangschikken in eene der daarvoor aangewezen klassen, alles onverminderd eene beoordeeling door het gemeente-bestuur — of zich (behoudens reclame) door burgemeester en wethouders te laten klasseeren;
3. bij niet-aanneming van het sub 2 gestelde punt, in beginsel aan te nemen, dat de plaatselijke directe belasting zal worden geheven naar het bedrag der werkelijke inkomsten, berekend naar: *a.* de personeele huurwaarde der woningen van de belastingschuldigen, in verband met het aantal kinderen geen eigen inkomen hebbende, en *b.* de inkomsten, voortvloeijende uit eigendom van rentegevende bezittingen, ambten, bedieningen, pensioenen, lijfrenten, tontines, periodieke uitkeeringen, vruchtgebruik, vruchtgenot, stand, betrekking, industrie, handel, beroep, bedrijf, arbeid en onderneming, — met dien verstande, dat aan de belastingschuldigen de keus worde gelaten om — of zelve ten aanzien van het bedrag hunner inkomsten zich te rangschikken in eene der daarvoor aangewezen klassen, behoudens onderzoek door het gemeente-bestuur — of de rangschikking over te laten aan burgemeester en wethouders, die daarbij te werk gaan naar de genoemde grondslagen, in dier voege, dat zij bij de raming van het inkomen, behalve op de huurwaarde, in verband met het getal kinderen, tevens acht slaan op de bekende inkomsten als tweede grondslag bedoeld;
4. bij niet-aanneming van het sub 3 gestelde, in beginsel aan te nemen, dat de belasting naar de daar genoemde grondslagen zal geheven worden, met deze wijziging: dat de faculteit tot eigen aangifte daarbij niet opgenomen worde, maar de rangschikking alleen door burgemeester en wethouders geschiede, behoudens reclame;
5. bij niet-aanneming mede van het sub 4 voorgestelde, te persisteren bij de voordragt van Augustus ll., met deze wijziging, dat het maximum van elke klasse met 10 % verhoogd en het minimum met 10 % verlaagd worde;
6. bij aanneming van punt 2, 3 of 4, eene commissie te benoemen, ten einde de noodige voordragt te ontwerpen, met bevoegdheid om daarbij tevens acht te slaan op de bedenkingen van ondergeschikten aard, welke tegen des Raads vroegere voordragt door hoogere autoriteiten zijn in het midden gebragt;
7. bij aanneming van punt 5, aan burgemeester en wethouders op te dragen om de voordragt van 21 Augustus ll. met de bedoelde wijziging op nieuw bij den Raad ter tafel te brengen. — Besloten gezegd rapport later te behandelen en inmiddels voor de leden te doen drukken.

6. Mededeeling, dat bij HH. Ged. Staten ontvangen is een afschrift van 's Raads verordening van policie dd. 9 October ll. op het verkoopen enz. van vleesch, visch en vruchten, enz. — Notificatie.

7. Rapport van burgemeester en wethouders omtrent verscheidene met het einde dezes jaars en tegen 12 Mei 1857 afloopende onderhandsche en publieke verhuringen of verpachtingen van eigendommen en opkomsten dezer gemeente, waarvan alzoo nieuwe verhuringen of verpachtingen moeten plaats hebben, met voorstel, dat hun collegie tot een en ander worde gemagtigd. — Ter inzage tot latere behandeling.

8. Begrooting der administratie-kosten van de Stads Bank van Leening voor het jaar 1857, met memorie van toelichting. — Commissoriaal, de heeren Gorter, Dorhout en Haverschmidt.

9. Rapport over de begrooting voor het Stads Ziekenhuis voor 1857, met conclusie, strekkende tot goedkeuring dezer begrooting, met toekenning van eene gemeentelijke subsidie van f 3860, enz. — Ter visie en later af te doen.

In de zaturdag jl. alhier gehouden openbare vergadering van den Gemeenteraad is de beraadslaging over de begrooting van deze gemeente voor de dienst van 1857 voortgezet en geëindigd. Die begrooting, daarna vastgesteld, bevat nu o. a. navolgende hoofdstukken, afdeelingen en artikelen:

Inkomsten. Hoofdstuk I. Batig slot der rekening over 1855 f 173.204. — Hoofdstuk II. Afd. I, opbrengst op de hoofdsom der grondbelasting f 8330; afd. II, idem personele belasting f 15,880; afd. IV, plaatselijke directe belasting f 55,250, af voor oninbare posten f 2750; afd. V, belasting op voorwerpen van verbruik f 100,900; afd. VII, idem op tooneelvertooningen, enz. f 700; afd. VIII, regten, enz. bedoeld in artt. 104 en 238 der gemeente-wet f 26,117. — Hoofdstuk III. Baten en inkomsten spruitende uit voorwerpen aan de gemeente in eigendom toebehoorende f 15,463.91½. — Hoofdstuk IV. Ontvangsten van verschillenden aard en toevallige baten f 7352.

Uitgaven. Hoofdstuk I. Jaarwedden en presentiegelden f 15,981. — Hoofdstuk II. Kosten van bestuur. Afd. I, kosten van licht, brand en bureau-behoeften f 2455; afd. II, kosten der stukken die geschreven of gedrukt worden f 1000; afd. III, kosten van onderhoud van het gemeentehuis, enz. f 1215; afd. V, kosten van het aanleggen en bijhouden van de registers van den burgelijken stand f 1520; afd. VI, idem van dubbelden der leggers en plans van het kadaster f 60; afd. VII, idem der bevolkings-registers f 1475; afd. VIII, idem der kiezerslijsten, enz. f 140; afd. X, diverse uitgaven f 1335. — Hoofdstuk III. Afd. I, kosten van de zorg voor de plaatselijke wegen, enz. (art. 179*h* gemeente-wet) f 21.086; afd. II, idem van het aanleggen en onderhouden der algemeene begraafplaats f 3750; afd. III, onkosten wegens de waag f 970.60; afd. IV, kosten van aanleg of verbetering van gemeente-wegen, enz., art. 1, gaztoestellen in de tusschenschool op Olde Galileën f 100; art. 2, daarstelling van publieke putten f 500; art. 3, aanbouw van publieke secreten, enz. f 500; art. 4, aandeelen der gemeente in de slatting van de Potmarge f 3200. Totaal f 4300. — Hoofdstuk IV. Kosten van brandweer f 4164.50. — Hoofdstuk V. Kosten van het onderhoud der gemeente-eigendommen f 4050. — Hoofdstuk VI. Afd. III, kosten der zorg voor de openbare veiligheid f 22,746.64. — Hoofdstuk VII. Afd. I, armwezen f 55,879 30; afd. II, onderwijs f 33,215; afd. III, militie f 3408; afd. IV, schutterij f 3445; afd. V, uitkeeringen f 350; afd. VI, eeredienst f 6600; afd. VII, andere uitgaven f 250. — Hoofdstuk VIII, afd. I, renten en aflossingen van de door de gemeente aangegane geldleeningen, art. 1, verschuldigde renten f 10,555; art. 2, voor aflossing van schuld f 8000; afd. III, pensioenen enz., art. 1, pensioenen f 3587; art. 2, gratificatien f 716.40; art. 3, schadeloosstelling, enz. f 156; art. 4, toelage ten behoeve van de weduwen- en weezenbeurs voor schoolonderwijzers in Friesland over 1857, f 50. — Hoofdstuk IX. Afd. I, kosten der door de gemeente gevoerde gedingen f 100; afd. II, kosten voortvloeijende uit art. 122 der gemeente-wet f 55; afd. III, kosten van openbare vermakelijkheden f 1200. — Hoofdstuk XI. Onvoorziene uitgaven f 12,800. **Balans.** *Inkomsten* f 227.166.12, *Uitgaven* f 226,971.44, waarschijnlijk batig saldo f 194,68.

STAATSBEGROOTING VOOR HET DIENSTJAAR 1857.

(*Vervolg van* no. 80.)

HOOFDSTUK VIII. *Marine:* Kosten der administratie f 219,130.50; kosten niet behoorende tot marine- aangelegenheden f 216,397.80; materieel der zeemagt f 3,619,757; personeel der zeemagt f 2,779,450; verschillende uitgaven f 4475; pensioenen, wachtgelden, enz. f 422,624; onvoorziene uitgaven f 50,000. Totaal f 7,311,834.30.

In de memorie van toelichting verklaart de minister, dat het hem in de gegevene omstandigheden onraadzaam is voorgekomen om nu reeds te verklaren, dat hij het door den afgetreden minister aangenomen stelsel volledig zou overnemen, omdat de mogelijkheid zich kan voordoen, dat bij ondervinding zou blijken, dat het noodig en nuttig zou wezen, daarin nog eenige wijzigingen te brengen; maar dat er intusschen geene vrees behoeft te worden gevoed, dat zulks op de begrooting voor 1857 eenigen nadeeligen invloed heeft uitgeoefend; dat het voornemen van den vorigen bewindsman om zich te bepalen bij den afbouw der op stapel staande schepen, en den aanbouw van nieuwe bodems meer stationair te laten, door zijn opvolger zonder uitzondering wordt gevolgd; dat de uitslag van het onderzoek van de op de rijkswerven en de particuliere werven gebouwde schepen, wat betreft deugdzaamheid en doelmatigheid, zal dienen te worden afgewacht, ten einde zich voor schadelijke teleurstellingen te hoeden. Z. E. doet verder opmerken, dat niettegenstaande meer dan een millioen voor de uitbreiding van materieel wordt aangevraagd, de begrooting met drie tonnen gouds is verminderd; maar dat dit geenszins als een bewijs kan worden aangemerkt van een veranderd stelsel, noch van eenig voornemen om het zoo gewenscht herstel der zeemagt met minder kracht dan in het vorige jaar door te zetten. De voorgenomene uitbreiding van het corps mariniers is tot stand gebragt. Men mag veronderstellen, dat in 1857 slechts weinig aan de getalsterkte zal ontbreken. De active zeemagt wordt bepaald op 6077 manschappen, behalve de inlandsche zeevarenden in O. Indie. Aan boord van het wachtschip te Willemsoord genieten thans honderd adelborsten onderwijs, en dit aantal zal nog worden vermeerderd. Vermits deze inrigting uitsluitend bestemd zal zijn, niet slechts tot instandhouding van het corps zee-officieren, maar tevens tot aanvulling van het oncompleete kader, behoort daaraan de meeste zorg te worden besteed. De voordragt op de loodsdienst, die onafgedaan is gebleven, zal, naar luid der memorie, op nieuw door de Regering worden onderzocht. Den eersten Augustus 1856 bestond 's rijks zeemagt in dienst uit 58 bodems, waaronder 5 fregatten, 2 korvetten, 2 schroefkorvetten en 14 stoomschepen. Van dit aantal waren 25 ,waaronder 10 stoomschepen, in de O.-Indiën.

HOOFDSTUK IX*A*. *Nationale Schuld: a.* Interessen, lijfrenten en tontines f 33,656,220.62, als: Interest van f 769,590,800 2½ pCts. f 19,171,770; idem van f 115,875,230.70 3 pCts. f 3,472,356.92; idem van f 19,920,000 3½ pCts. f 691,950; idem van f 230,781,500 4 pCts. f 9,200,620; idem van f 14,738,500 O. I. 4 pCts. f 589,540; idem van 4½ pCts. schatkistbilletten f 416,500; idem van borgtogten f 7400; gewone lijfrenten f 64,000; idem van de domeinen f 8036; nijmeegsche tontines f 6020; straatweg van Utrecht naar Deventer f 370; idem van Zutphen naar Goor f 2957.50; land van Valkenburg f 751.80; renten van consignatien f 23,948; *b.* Amortisatie en aflossing f 934,362.50. Totaal f 34,590,583.12.

HOOFDSTUK IX*B*. *Finantien:* Kosten van het departement f 252,300; administratie der grootboeken f 42,490; rentebetaling der nationale schuld f 30,460; agentschap te Amsterdam f 20,770; administratie der schatkist f 106,500; kosten van het muntwezen f 27,480; directe belastingen, tolregten en accijnsen f 2,931,950 indirecte id., loting en kadaster f 576,195; administratie der posterijen f 970,250; domeinen, wegen, vaarten, enz. f 240,995; honorarium van den lands-advocaat f 1000; pensioenen, wachtgelden, subsidien, enz. f 1,175,278.75; onvoorziene uitgaven f 25,000. Totaal f 6,400,668.75.

HOOFDSTUK X. *Oorlog:* Kosten van het departement f 138,100; administratie des legers en staven f 216,998; verschillende wapencorpsen f 7,643,402.09; remonte f 120,000; academie voor land- en zeemagt f 46,600; reiskosten en vacatien f 24,000; geneeskundige dienst f 468,878.50; vuur en licht in de wachten f 25,000, materieel der artillerie, enz. f 428,000; materieel der genie f 500,000; verschillende uitgaven f 133,746.20; het corps marechaussée f 211,800; pensioenen, gagementen, onderstanden, enz. f 1,534,11; onvoorziene uitgaven f 79,294.21. Totaal f 11,610,000.

Bij de memorie van toelichting doet de minister opmerken, dat de werving in 1855 zeer ongunstig is geweest; dat in dat jaar een grooter te kort van manschap heeft bestaan, dan waarop was gerekend, en dat zulks uit den aard der zaak aanleiding heeft gegeven tot overschotten op verschillende artikelen. Hoe gaarne men ook de miliciens bij de troepen te voet langer dan zes maanden onder de wapenen zoude wenschen te houden, 't welk in het belang van de oefening van deze klasse van militairen, en derhalve voor de verdediging des Rijks zoo nuttig zoude zijn, heeft men gemeend nog niet daartoe te kunnen overgaan, vermits daaraan grootere uitgaven zouden zijn verbonden, en bij de aanhoudende duurte der levensmiddelen de verhooging van de soldij van 2 cents aan de militairen, die niet meer dan 25 cents genieten, ook nog voor 1857 zal dienen te worden verstrekt. Z. E. verlangt f 10,000 voor de bespoediging der uitgaaf van de groote topografische kaart des lands, de naauwkeurigste die bestaat, en waarvan tot dusver met de meeste inspanning niet meer dan 15 bladen van de 62 zijn openbaar gemaakt. Z. E. verlangt dit werk binnen zes jaren tot stand te brengen, en vermeent ook, dat de kosten, door den verkoop der kaarten, weder in de schatkist zullen terugvloeijen. De minister stelt eene verhooging voor van de soldij der manschap van de marechaussée, als het eenige middel om den ongunstigen invloed, welken de duurte der levensmiddelen op dit zoo belangrijke, als nuttige wapen heeft uitgeoefend, tegen te gaan. Hoewel het bedrag der pensioenen met f 13,000 is vermeerderd, heeft men de raming voor dat artikel niet hooger dan voor 1856 gesteld, vermits alles schijnt aan te duiden, dat het versterf er toe, dan afneemt, en ten slotte doet de minister opmerken, dat, hoezeer het belang van de dienst in sommige opzigten verhooging heeft gevorderd, het eind-cijfer van dit hoofdstuk, in vergelijking met dat van 1856, eene vermindering van f 75,000 heeft ondergaan.

HOOFDSTUK XI. *Kolonien:* Kosten van het departement f 107,228.50; pensioenen en wachtgelden f 13,798; onvoorziene uitgaven f 3000. Totaal f 124,026.50.

HOOFDSTUK XII. Onvoorziene uitgaven f 100,000.

RECAPITULATIE.

I.	Huis des Konings	f	800,000.00
II.	De Hooge Collegien van Staat en het Kabinet des Konings	-	554,564.00
III.	Departement van Buitenlandsche Zaken	-	493,013.00
IV.	Departement van Justitie	-	2,648,388.60
V.	Departement van Binnenlandsche Zaken	-	5,778,334.02
VI.	Depart. voor de Zaken der Herv. Eeredienst, enz.	-	1,719,114.31½
VII.	Depart. voor de Zaken der R. K. Eeredienst	-	615,911.68½
VIII.	Departement van Marine	-	7,311,834.30
IX. {	A. Nationale Schuld	-	34,590,583.12
	B. Departement van Finantien	-	6,400,668.75
X.	Departement van Oorlog	-	11,610,000.00
XI.	Departement van Kolonien	-	124,026.50
XII.	Onvoorziene Uitgaven	-	100,000.00
		Totaal f	72,746,438.29

Bij de voordragt, wegens de middelen, geheel en al overeenkomende met de thans bestaande, heeft de minister van finantien eene memorie gevoegd, tot toelichting van de raming der opbrengst gedurende het dienstjaar 1857. Deze raming beloopt voor de rijksmiddelen f 57,484,421; — en alzoo, met de bijdrage uit de o. i. baten voor renten van f 9,800,000, de buitengewone bijdrage voor de marine van f 800,000, en het vermoedelijk batig slot van de o. i. middelen van f 4,700,000, te zamen f 15,300,000; — in alles f 72,784,421. De opbrengst van de o. i. producten wordt berekend op f 38,00,000; — de uitgaven op f 22,400,000, en alzoo het vermoedelijk overschot op f 16,000,000.

Uit het voorloopig verslag van de commissie van rapporteurs, betreffende het onderzoek in de afdeelingen der Tweede Kamer, van het derde hoofdstuk der staatsbegrooting voor 1857, van de kosten voor de buitenlandsche zaken, blijkt, dat algemeen is aangemerkt, dat de bij deze begrooting medegedeelde toelichtingen onvoldoende zijn bevonden; inzonderheid ten aanzien van de plaats hebbende onderhandelingen, waarin ook Nederland betrokken is. Men heeft alzoo inlichting verlangd, nopens de houding, welke de nederlandsche Regering in acht heeft genomen, ten aanzien van het in het Congres te Parijs behandelde vraagstuk van de kaapvaart, en de regten der onzijdige vlag; ten aanzien van de onderhandelingen, welke vermoedelijk plaats hebben, wegens den afkoop van den Sondtol, waarbij Nederland zooveel belang heeft, en waarbij welligt een verdrag zal worden gesloten, tot hetwelk de wetgeving hare goedkeuring zal behooren te verleenen; als ook nopens den bouw eener vaste brug over den Rijn, voor Keulen, bij welken geene sprake meer schijnt te zijn van het behoud van een vrijen waterweg. — Vrij algemeen heeft men zich beklaagd, dat voor de buitenlandsche passen te veel geld wordt gevorderd, en heeft men gemeend, dat de kleinhandel daardoor word benadeeld.

Het wets-ontwerp tot vaststelling van het vierde hoofdstuk der staatsbegrooting, betreffende het departement van justitie, heeft bij het onderzoek in de afdeelingen ook tot eenige bedenkingen aanleiding gegeven. Men stelt er belang in met de zienswijze van het tegenwoordig hoofd van het departement van justitie omtrent het stelsel van eenzame opsluiting der gevangenen bekend te worden gemaakt. — Het heeft de aandacht getrokken, dat in de troonrede alleen sprake was van de regterlijke organisatie, niet tevens van het voorstel tot het brengen van vereenvoudiging in het wetboek von burgerlijke regtsvordering, dat bij het laatst ingediende ontwerp behoorde.

De circulaire betreffende het notariaat is in de meeste afdeelingen besproken; zonder dezelve te beoordeelen, heeft men met genoegen gezien, dat de Regering het bedrijf der zaakwaarnemers, die dikwerf zooveel kwaad stichten en aan onkundigen schade berokkenen, verlangt tegen te gaan. Men heeft de Regering daarbij in bedenking gegeven om bij het benoemen van notarissen scherp toe te zien op eerlijkheid en naauwgezetheid, in verband met kunde en ervaring. Enkele leden hebben zich verklaard tegen eene beperking van het aantal der notarissen, waardoor aanleiding gegeven kan worden tot het daarstellen van een monopolie. — Men is teruggekomen op de meermalen geuitte klagt over de ongeschiktheid der localen, waarin vele kantonregters gedwongen zijn hunne teregtzittingen te houden. — Het overbrengen der behandeling van al wat tot de jagt en visscherij betrekking heeft van het departement van binnenlandsche zaken naar dat van justitie is aan vele leden voorgekomen, een minder gepaste maatregel te zijn.

TER LEEUWARDER COURANT-DRUKKERIJ VAN DE WED. KOUMANS SMEDING.